

LEAGĂNUL DUMINICII

Proză scurtă de Domnica Pop

DOMNICA POP

LEAGĂNUL
DUMINICII

Proză scurtă

*Această carte se publică în cadrul Proiectului eLiteratura,
în ediții electronice și tipărite.*

Coperta: Leo Orman

Ilustrația copertei – sursa: <https://pixabay.com/photos/background-texture-pattern-abstract-2855345/>

© 2020 eLiteratura

Toate drepturile rezervate.

ISBN 978-606-001-365-5

*Pentru mai multe informații privind această carte, adresați-vă editurii
eLiteratura: info@eLiteratura.com.ro sau info@ePublishers.info.*

www.eLiteratura.com.ro

www.eLiteratura.us

www.LibrariaCoresi.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

POP, DOMNICA

Leagănul duminicii : proză scurtă / Domnica Pop. – București :

eLiteratura, 2020

ISBN 978-606-001-365-5

821.135.1

*Vedeam lucruri care ar fi putut fi frumoase,
dacă le-aș fi putut atinge. Dar nu le-am atins
niciodată și niciodată n-o voi mai face. Erau ca
gheața fragilă sau sticla...*

A. Wajda

„Pretutindenii și totuși nicăieri! Încă nu mă cunosc bine și mă risipesc în detalii de fiecare dată când vreau să mă descifrez, chiar și-n timp ce mă aranjez în oglindă, și ea se deschide într-o fereastră a trecutului, se multiplică în mii de cioburi, împrăștiindu-mi chipul într-o mulțime de fețe necunoscute.

„Așa mi se întâmplă de câte ori caut răspunsuri despre mine!” își spuse doctorul, privindu-și dezamăgit papucii de casă ca pe două mari semne de întrebare. De mulți ani a rămas călătorul aceluiași drum pe care-l trecea aproape zilnic în labirintul orașului. Ar fi vrut să fie și el mai liber de sarcini, gândi nemulțumit de viața-i monotonă când, deodată, auzitul clopotelor l-a surprins puțin. Se trezise și el mai târziu în acea dimineață, una din rarele lui duminici libere, a pus apa pe foc pentru cafea și pentru prima dată, prin fereastra deschisă, îi răsunau foarte limpede în urechi clopotele bisericii din

cartier, deși nu era un lucru nou căci locuia de mulți ani în acel loc.

„Nu spune niciodată, niciodată!” și-a amintit, revelațiile se propagă la nesfârșit și te poți întâlni cu vreuna când nici nu te aștepți, ca de pildă în momentul de față. Pentru a explica ideea de revelație pe care o poate provoca niște sunete ar fi nevoie de o răsturnare a valorilor logice, deoarece acest fenomen deține datele cele mai controversate, ilustrate într-un spațiu pe care omul nu-l poate atinge cu mâna. Revelația nu este o materie compactă pe care s-o conciliem într-un studiu de contrast, și pătrunderea în tainele ei poate duce la o rătăcire a minții, auzise la cineva odată. Însă revelația, la rândul ei, ce explicație poate avea, pe ce teme? Incipienta ei structură a cui reacție să fie? Ea apare brusc, după care se creează o alegorie între văzut și nevăzut, un fel de turn Babel, amestecător de neînțelegeri, încredințat spre dezlegare și alegeri. Mărturisește tacit câte-un vis nedeslușit cum ar fi și un text nescris pe-o pagină albă dintr-un vis.

Nu auzise clopotele și pentru că avea același obicei de duminică, când nu se afla la serviciu, să urmărească pe internet emisiuni despre apicultură, cu căștile pe urechi, deoarece în apropiere se afla o barieră de cale

ferată care scotea un sunet strident, iar asta se producea des, în fiecare oră, pentru că linia ducea spre graniță, și treceau foarte multe trenuri. El a crescut într-o familie de apicultori, îl fascinau albinele de mic, ar fi dorit mult să învețe meseria tatălui, dar mama a insistat să se facă doctor. Avea ea această frustrare de-a nu-i fi reușit asta și din cauză că, după terminarea liceului, s-a măritat la scurt timp, și a devenit mamă în primul an de căsătorie, intrându-și exclusiv în acest rol.

Clopotele continuau să bată incitant pentru el. „Trebuie să merg și eu o dată la biserică asta! De ce nu chiar azi?” și-a spus în acele momente, mai cu seamă că nu a intrat de mult în vreuna, de la cununia religioasă a unui coleg de serviciu unde aproape că nici n-a simțit atmosfera din cauza durerii de picioare pricinuite de pantofii cei noi. Tot atunci a hotărât că nu va mai purta niciodată încălțăminte elegantă. Doctorul zâmbi la această amintire; a oprit focul de la aragaz și, încălțat în pantofi sport, a pornit înspre biserică.

Se înțelege că-l determina curiozitatea, poate și rutina, nicidecum credința sau vreun interes religios. O mișcare incipientă poate duce însă la mari descoperiri, căștile rătăcite printre obiectele dezordonate din cameră,

din lipsa căroră nu și-a urmărit emisiunea, la fel. Căștile de negăsit și auzitul clopotelor i-au fost un stimulent pentru a ieși puțin din program ori, posibil, pentru a-l adânci mai mult, pe viitor, în mulajul ei. Cert este că a ieșit din casă, într-o împrejurare nouă, cu scop diferit de cele din alte dăți.

Nici nu ajunsese bine în mijlocul străzii că se și auzi strigat din urmă. Era vecinul din fața casei cu care nu mai vorbea de câteva luni căci acesta era un alcoolic și de câte ori se îmbăta începea să se certe cu nevastă-sa prin curte. Îi tolerase aceste ieșiri, care totuși nu-l priveau, multă vreme, dar politicoasa vecinătate s-a sfârșit când acesta a fost agresiv cu biata femeie, pe care o știa și foarte bolnavă. Asta nu i-a mai trecut cu vederea, știa bine câte internări a avut ea în ultimul an și câtă suferință are de îndurat. Așa că nu mică i-a fost mirarea să se-audă strigat pe nume de acesta în plină stradă.

– Da, vecine! îi răspunse doctorul. Sper că nu te-am supărat cu ceva? adăugă, pregătit pentru vreo discuție.

– Nu! răspunse acesta. Voiam doar să spun că-mi pare rău pentru purtarea mea. Și, poate nu știi, m-am lăsat de băut, iar acum viața mea s-a schimbat, sânt alt om.

În acel moment doctorul și-a dat seama că într-adevăr nu-l mai auzise de multă vreme agitat prin curte, și chiar s-a întrebat dacă nu cumva era bolnav. Mizând pe sinceritatea lui l-a așteptat, și-au strâns mâna și au pornit împreună spre colțul străzii.

– Mă bucur pentru tine! i-a spus doctorul. Dar cum așa? Cum ai reușit asta? Nu e puțin lucru să renunți la un vechi obicei. Erai cam dependent de alcool.

– Ei, cum? răspuse vecinul. Pur și simplu de frică. Mi-am făcut analizele și medicul a spus că dacă mai beau, o să mor. Știi cum e? De moarte toți vrem să ne ferim.

Asta i-a amintit de moarte. Tocmai acum să-i vorbească cineva despre moarte, când el era în drum spre biserică, unde se slăvește viața veșnică? Cu siguranță era din nou unul din acele semne că a făcut o alegere bună. Începuse să le observe din ziua când a întârziat la serviciu, și a salvat viața unui om. De regulă obișnuia să meargă pe jos spre spital, pe-o stradă lungă cu mulți tei. Atunci, pe drum, l-a văzut pe acel bărbat căzut și inconștient. Pesemne nimeni nu l-a luat în seamă, socotind că-i vreun bețivan așa cum ar fi crezut și el dacă nu i-ar fi atras atenția mâna dreaptă care-i tremura ușor. S-a

aplecat asupra lui, să-i verifice pulsul. „Ce ai mâncat? Spune-mi ce ai mâncat?” l-a întrebat agitat, căci nu a simțit miros de alcool. Omul s-a trezit preț de câteva clipe și a reușit să îngaime ceva despre ciuperci. Atunci a chemat imediat o mașină de salvare, iar cel intoxicat a ajuns în timp util pentru tratament. Salvase o viață nu din postura de doctor, ci din aceea de trecător, iar asta doar pentru că adormise și s-a abătut din drum, pe o scurtătură. Iar acum, în drum spre biserică, să-l abordeze vecinul, un fost decăzut, cu scop de împrietenire și, mai mult, să atingă acest subiect sensibil, moartea? Lui, care o întâlnea în fiecare zi în saloanele spitalului și, cu toate că era familiarizat cu ea precum cu cafeaua de dimineața, ar fi vrut s-o simtă cât mai rar? Deodată îl trecu un fior. Nu se gândise demult profund la moarte, de când i-a murit tatăl, cu mulți ani în urmă, pe vremea când era student și făcea cu sânge rece disecție pe cadavre. În fața tatălui întins, inert, fără suflare, i s-a creat în suflet un colaj de durere, cunoaștere și curiozitate din care nu reușise să extragă una pe care să se concentreze în ziua înmormântării.

– Și unde mergi așa de dimineață, vecine? îl întreabă doctorul mai mult să schimbe subiectul, dar și să-i arate dispoziția spre apropiere.

– La biserică! răspunse acesta. Nu am fost de nici nu mai știu câți ani, dar azi dimineață, chiar în timp ce-mi pregăteam cafeaua, am auzit clopotele și mi-am zis că ar fi timpul să merg și eu la o slujbă.

Ca să nu pară prea asemănătoare situația lui cu a acestuia pe care-l disprețuise atât de mult, doctorul puțin deranjat de coincidență, a improvizat repede un motiv pentru care mergea în același loc.

– Intru și eu, trebuie să cumpăr câteva lumânări pentru sora mea. Vrea să treacă azi pe la cimitir! i-a spus într-o doară, și din vorbă-n vorbă, au ajuns la biserică.

Odată ajunși, doctorul s-a îndreptat spre masa cu lumânări de vânzare, pe care a avut norocul s-o vadă imediat că, necunoscându-i locul, i-ar fi fost jenă să întrebe pe cineva. A cumpărat cinci bucăți după care, s-au așezat pe-o bancă, împreună, până la sfârșitul programului. Doctorul a admirat mai mult formele interiorului, estetica, adică opera de artă. La sfârșit au ieșit tot împreună, au început să vorbească ceva despre politică când, pe neașteptate, s-au auzit câteva tunete.

Doctorului îi era frică de ele, din copilărie, de când a trăsnet într-o casă unde se juca „Nu te supăra, frate” cu alți doi copii. Își amintește mereu acel sunet asurzitor, lumina orbitoare, tencuiala de pe tavan căzută, și el aruncat de suflu vreo cinci metri în spate. Acea zi l-a marcat atât de mult încât de câte ori auzea un tunet, cât de mic, intra în panică. Căutând să scape de compania vecinului, i-a spus că are întâlnire cu cineva și nu merge spre casă, după care s-au despărțit. A luat-o pe prima stradă la stânga și tot mai agitat căuta un gang, să se adăpostească. Și-a amintit de-un magazin de suveniruri mai spre capătul străzii pe care-l știa deschis și duminica, unde numai bine va intra, să cumpere ceva pentru un prieten din Croația. Planificaseră să facă împreună concediul de vară, la munte.

S-a îndreptat într-acolo bucuros că are unde să se retragă fără să pară suspect. Tunetele nu dădeau semne să înceteze. Înăuntru nu erau clienți, ci doar vânzătoarea ce stătea cu ochii-n telefon. A început să se uite nestingerit și aproape neobservat la obiectele expuse. Printre zecile de brelocuri unul i-a atras atenția în mod deosebit. Avea modelul unui elefant, asemănător cu acela din copilărie, pe care l-a primit de crăciun de la unchiul lui.

Și deodată și l-a amintit pe unchi cum era pe când trăia. Dacă tot am lumânări, gândi doctorul, nu ar fi rău să trec pe la cimitir și să-i aprind una. A cumpărat brelocul, între timp se oprise și ploaia, și a ieșit liniștit. Ajuns afară a luat-o spre cimitir, unde chiar nu mai fusese de mulți ani. Pe măsură ce se apropia norii s-au risipit de-a binelea, iar sub lumina blândă a soarelui care începea să se ivească, strada i s-a părut tot mai ușor de trecut. Trecerea l-a preocupat mereu, o socotește o punte vremelnică spre imediatul târziu, pe care simți cum te schimbi permanent în raport cu lumea care se schimbă, mereu la vânătoarea clipei magice, stăpâna propriei noastre vremi.

„Trecutul acesta de străzi mi-a ocupat mult timp în toți anii de serviciu” își spuse. Prefera să meargă mai mult pe jos, și nu cu mașina, pentru că orașul era mic și aglomerat, ceea ce-l scotea din sărite. Și își aminti o altă zi îndepărtată, una ploioasă, când a mers la serviciu cu mașina. Atunci a pierdut mult timp la semafoare și întârziase cam o jumătate de oră. Înainte de-a ajunge, unui pacient operat i se făcuse rău în baie, și a murit pe loc. Înainte cu o seară, când a ieșit din tură, doctorul uitase să-i spună că nu are voie să coboare din pat

douăzeci și patru de ore. Și-a amintit de asta doar a doua zi, după ce a intrat în curtea spitalului, moment când de fiecare dată își intra automat în rol. Dar asistentele precis l-au supravegheat, și prea își face griji pentru toate etapele care nu-l privesc doar pe el, gândi pe scări. Apoi a aflat că bolnavul nu a fost avertizat. Toată echipa avea încredere în el, era șeful cardiologiei, foarte atent cu toate detaliile. „Aceasta este pedeapsa când vrei să le faci pe toate, mai mult decât poți duce!” își spuse, ca o scuză, dar și cu sentiment de vinovăție. Așa se știa de copil, când juca fotbal în curtea școlii și colegii îi pasau lui mingea, cel mai mult. Era golgeterul echipei și asta îl obliga să fie prezent la toate meciurile din campionatul școlii, să alerge cel mai mult pe teren și să fie vinovat ori de câte ori rata poarta. Asta a ținut până în ziua când a căzut și i s-a rupt piciorul în două locuri. De atunci nu a mai jucat fotbal niciodată, și în acea perioadă de refacere a prins drag de ideea de-a fi doctor pentru că-i plăcea mult de cel din sat care venea să-l vadă des, și de fiecare dată îi povestea bunicului întâmplări din cabinet. Era și puțin bâlbâit, și tot ce rostea părea foarte comic, iar lui i-a lăsat impresia că a fi doctor este ceva foarte distractiv. Ține minte cu câtă nerăbdare îl aștepta, bucuria când îl

vedea în camera tot mai greu de suportat, precum ghipsul de la picior. Știa că va rămâne și la o cafea, iar bunicul își va aprinde pipa așa cum obișnuia numai la zile mari și-i va povesti din zilele războiului. Îi plăcea să asculte vocea bunicului cu toate că acesta repeta mereu aceeași luptă, cu aceleași scene, și chiar avea bănuiala că nu le-ar fi trăit în prima linie, așa cum afirma. Dar vorba vie îl acapara, iar mișcările din cuvinte prindeau contur în fumul din pipa veche și se ridicau spre tavan în forme ciudate. Își imagina în acele rotocoale bubuitul tunurilor și glasurile eroilor. I-ar fi plăcut să fie unul dintre eroi, să fie povestit atât de emoționant, dar pe altă parte și-a dat seama că eroii suferă. „Doar doctorii sunt și ei tot un fel de eroi, prizonieri suferințelor întâlnite în oamenii ce vin la ei pentru vindecare și, mai dureros, victime ale neputinței în fața cazurilor fără leac” a conchis revenind în prezent, și cu acest gând a ajuns la poarta cimitirului. Nu a găsit repede locul de veci, însă l-a ajutat mult o cruce de marmură din apropiere care i-a rămas în minte, căci din fotografia ei râdea fericit un tânăr care s-a numit cândva, Eduard. Acel chip l-a observat acum de departe, tot așa, neschimbat de trecerea timpului. Pesemne că materialul fotografiei era unul de calitate sau poate chiar

acea expresie în fața morții să fie factorul de rezistență. Doar auzise odată că dacă un grup de credincioși se roagă la Dumnezeu împotriva ploii, cuvintele lor pot muta norii și posibil că râsul lui Eduard să fie ținut viu de cineva care se gândește la el întruna.

Aprinse o lumânare, a improvizat repede o rugăciune după care a pornit spre casă. Era totuși duminică și nici nu apucase să-și bea cafeaua de dimineață. Se uită la ceas, arăta ora treisprezece. Sora lui și-a anunțat vizita după masa de prânz. Era o femeie tipică.

Niciodată nu-și făcuse probleme de superstiție cu acest număr, treisprezece. La urma urmei cifrele sunt doar niște semne inventate de oameni în convenție cu aritmetica biologică care se impunea a fi ținută sub control, și căroră, de-a lungul vremurilor, li s-au dat anumite semnificații legate de câte-o coincidență sau întâmplare. Întotdeauna i-a ironizat pe superstițioși și mai mult pe cei care aveau frica de pisica neagră de care lui îi plăcea mult. Poate și din cauza asta s-a ales cu trei pui de pisică, negri, pe care îi luase de la o colegă care nu știa cum să scape mai repede de ele. Acestea, între timp, au crescut și s-au obișnuit cu programul lui, îl așteptau sus pe stâlpii de la poartă, de fiecare dată când se

întorcea acasă. Și acum, la fel, cum s-a apropiat le-a văzut, erau tot acolo sus, și din cauză că nu apucase să le dea laptele de dimineață, dar mai mult pentru că el le-a fost sortit să le stăpânească.

După ce s-a ocupat de ele, și-a băut în sfârșit prima cafea. Tot singur, căci nu reușise să-și facă o familie. Cariera i-a acaparat viața și nicio prietenă din câte le-a avut nu a făcut față orelor lui lungi de absență și nici mirosului de spital impregnat în piele. Regretul l-a întors înapoi cu zeci de ani, la prima iubire, pe când era în clasa a zecea. O chema Cristina și avea șaisprezece ani. Era într-o zi cu mult soare, curtea părea smălțuită cu aur, și-a amintit cu melancolie. În clipa de față tot aerul i se pare diferit față de ziua de-atunci, căci în vremea de mijloc a consumat până la pierzanie tot mirajul sentimental pe care-l simțise pentru Cristina. Acum nu-l mai pândește nimeni cum făcea ea, cu sentiment, în afara pisicilor. Din cauza acestei lipse are probleme și cu stomacul. Seara înfulecă în grabă, să iasă repede afară, între oameni. Nu-și suportă laboratorul de singurătate: baia, bucătăria, camera de zi, dormitorul, toate goale, doar mobilier, lemne care aproape nu-i folosesc la nimic, și să stea doar cu pisicile lui simpatice, dar cu care nu poate conversa.

Totuși, în compensație, i-a rămas spitalul ce-a pus stăpânire pe el ca o obsesie, fiindu-i în același timp și obositor și o reală binefacere. Altfel, îl prindea nebunia demult. El rememorează mereu ziua aceea îndepărtată, a Cristinei, atunci când năluca iubirii l-a înlocuit în propria-i piele și a simțit că are greutatea de doar câteva grame.

Ea se afla pe vremea părului prins în codițe, cam plângăcioasă și foarte timidă. Asta l-a atras cel mai mult. Prima, dar și ultima apropiere, s-a întâmplat într-o după-amiază de vară, în vacanța de vară, la țară, la bunici. Atunci a auzit-o cum plânge în curte. S-a dus tiptil la gard, și a văzut-o printre scânduri, căzută cu tot cu leagănul ce fusese prins cu funii de creanga unui nuc. Știa unul de celălalt, simțiseră că se spionează, dar nu au îndrăznit niciodată să-și vorbească.

Ca să nu-și dea ea seama că-i în apropiere, s-a retras ușor ca și-n alte dăți, cu grijă să nu calce vreo creangă uscată. O urmărise de multe ori prin gard cum se juca cu pisicile, altădată mătura trotuarul din curte, câteodată spăla rufe într-un lighean verde. Simțise că și ea îl urmărește. Nu putea fi coincidență faptul că o auzea cântând numai atunci când el mergea să pună apă la

câine. Precis îl auzea când lua apă de la robinetul din curte ori cum scârțâia ușa spre grădină. A sărutat-o de sute de ori în imaginație, deși în realitate nici nu știa cum este sărutul. Spre seară a ieșit la stradă și a găsit-o singură, în fața casei, pe bancă. Și-a făcut curaj și pentru prima dată nu s-a oprit doar la simplul salut. S-a îndreptat spre ea, cu atât mai mult că strada era încă pustie.

– Ce faci, Cristina? O întrebă cu toți fiorii în glas.

Ea purta o rochie galbenă ca lămâia, cu floricele verzi. I se păru cea mai frumoasă din lume. Chipul i s-a îmbujorat precum a fetei dintr-un tablou pe care-l avea acasă, cam vechi și șters de timp, dar unul la care mama lui ținea foarte mult. Fata i-a zâmbit și i-a spus să ia loc pe bancă. S-a așezat la puțină distanță, și în mintea lui se aglomerau sute de cuvinte pe minut din care nu reușea să aleagă unul ca să înceapă o primă conversație pe care și-a imaginat-o de sute de ori în ultimele două luni. Aerul din preajmă conținea liniștea de vacarm a iubirii pe care și-a crescut-o în fiecare zi. Era îndrăgostit. Toate încercările lui de-a formula o propoziție să-i stârnească fetei interesul se risipeau dominate de atracție

și emoție. Atunci s-a apropiat mai mult, s-a așezat lângă ea și, fără să mai stea pe gânduri, a sărutat-o.

Aici am ajuns cu lectura noii cărți, în ziua mea liberă, după care propozițiile au început să se încurce între ele, foaia de hârtie să tremure, cartea s-a făcut grea, și tot atunci s-a auzit și soneria de la poartă. Am aruncat cartea pe noptieră și-am mers să văd cine putea fi. Chiar nu așteptam pe cineva. Când am deschis, nu era nimeni. Probabil s-a jucat vreun copil la sonerii, mi-am zis, și am intrat în curte cu gândul să citesc mai departe. M-am oprit puțin la trandafirul japonez, i-am rupt câteva frunze uscate când, din nou, a sunat soneria. Repede m-am întors, de data asta să-l prind și să-l cert puțin pe copilul năzdrăvan. Deschid poarta, și nu era nimeni. Ah! mi-am amintit că soneria era defectă și câteodată pornea de una singură. Dar dacă era un semn? Ultima dată a fost nu demult, săptămâna trecută, într-o dimineață, fix la ora când trebuia să cânte alarma la telefon, dar acesta se descărcase peste noapte. Desigur, atunci fusese o coincidență fericită, căci altfel aș fi ratat drumul spre gară, de unde aș fi luat trenul de Timișoara.

Ce frumoasă a fost ziua aceea cu turnură neașteptată. Parcă totul începuse să prindă contur din

momentul în care am ieșit pe poartă. Strada era pustie, se lumina de ziuă, timid, ca începutul unei ore de iubire. Casele se evidențiau sub ivirea soarelui ce risipea întunericul de peste noapte. Simțeam cum mă deschid ca un trandafir alb în ritualul acelei zile de vară, cu umbrele dimineții proptite pe toate porțile pe lângă care treceam. În curînd strada va intra în moara zilei, dar eu i-am trecut deja colțul spre stația de tramvai. Întotdeauna se va ivi acel ceva pozitiv crescând din zorii dimineții ce se împrăștie în toate elementele zilei care se naște. Fiecare dimineață deschide două direcții, una spre iad și cealaltă spre rai și niciuna nu ne-ar arăta explicit calea cea dreaptă dacă ar putea să vorbească. Diminețile sunt începutul de ordine a unei noi zile în același neant fermecător și necunoscut unde stăpân absolut este Dumnezeu între cele două răsărituri de timp, hotărâte doar de El. În acest dulce vârtej de gânduri înaintam cu toată încrederea, ca o moară de vînt. Ce este vîntul dacă nu un cerșetor de aer pentru moara lui nevăzută, să-și rotească protestul, căutând în afara lui tot ceea ce-i aparține. Acesta-i rolul lui, starea naturală. Noi ne regăsim în el separați în propria persoană, deși ne aflăm mereu în conflict. Ce va rămîne din noi după ce vom

trece de hotarul vântului? El ne este accesibil datorită naturii noastre. Odată m-am visat vânt. Am poposit într-o casă străină, m-am văzut într-un ciob de oglindă. În el gazda aranja cu răbdare câțiva crini într-o vază, iar visul lor s-a împrăștiat în milioane de petale. Eu am primit culoarea și parfumul lor într-un curcubeu de liniște și, cum mă aflam obosită pe-o canapea, m-am cufundat într-un somn adânc. Toate visele mele au fost drumuri. La fel și atunci, în ziua de care spuseseam spre stația de tramvai.

Cu fiecare pas intram și ieșeam printr-o oglindă de fericire, iar asta pentru că urma să-mi întâlnesc prietena din copilărie căreia i-am pierdut urma de când am terminat clasa a opta, la Vinga. Printr-un joc de împrăjurări, mai mult o greșeală fericită, ne-am regăsit pe rețeaua de socializare, în ultima lună. Greșelile nu sunt întotdeauna de rău augur. Între greșeală și vis adevăru-rile ascultă inimile oamenilor. Pentru acest rezultat uneori merită să greșim și chiar să păcătuim. Păcatele omului adaugă starea de regret curgerii timpului în defavoarea răscumpărărilor. De multe ne putem scăpa, nu însă și de destrămarea clipei, căci ea se dezleagă de noi permanent în deficiență de nevinovăție. Adâncimea

unei clipe se regăsește în expresia oricărui gest. Doar când vom reuși s-o blocăm într-o sorbitură de cafea, de exemplu, vom putea afirma că suntem stăpânii de-o clipă a căinii din mâna noastră. Clipa trecătoare izvorăște din păcatul primordial, din prima slăbiciune a paradisiului, și își face cuib în fiecare om. Omul este chipul lui Dumnezeu vindecător plus păcatul din rana vătămătoare într-o spumă trecătoare și stimulative de vis. O, păcatul acesta-i discutabil. El este o permanentă omniprezență. Poate fi ascuns într-o literă fatală din cel mai alb cuvânt, care-apoi să crească și să rostogolească un bolovan de cuvinte legate. Nu știu de ce se întâmplă așa. De câte ori îmi spun „Vreau să fiu perfectă!” sau soarele se umple de zăpadă ori zăpada de soare, sau o boltă mi se pare un pod ori un pod cred că-i o boltă, deoarece ochii mei de acum nu mai văd cu ochii mei de demult. Sunt soldatul propriilor mele erori și păcate, sufăr de sete și de foame, mărșăluiesc prin tranșeele câmpului meu de luptă spre libertate, însă cu armele mereu încărcate spre posibili inamici. De-a lungul drumului pe care înaintez calc petale de flori, dar și pe unghiile celor de dinainte deși eu prefer mai mult liniștea ferestrelor deschise dimineața în locul jaluzelelor

trase peste zgomot, caut momentele anticipative de luminare a lumii, iar lumea, în contrapartidă, îmi oferă și partea ei magnifică, dar și tot felul de lucruri murdare. Am zile când aş ciopli de dimineața până seara cele zece porunci, însă știu că șansele sunt extrem de mici. Pe unele mi le amintesc greu căci s-au acoperit ușor de cenușa păcatelor făcute în vânt, ajunse, și ele, vânt. Totuși poezia rămâne salvatoarea mea deși îmi este ostatecă, și tot ea mereu mă întoarce prin cuvânt la judecata care va veni. Ea rămâne marele meu laborator de albire a păcatelor pentru că tot ce înglobează, repară. În apa limpede a poeziei păcatele se aruncă singure și cad precum niște pietre într-un desen bolborositor, vindecător. Păcatul are forme înșelătoare, poate fi cer albastru, floare albă, pasăre cântătoare, capabil să formeze elice pentru aerul în care cineva ține în mână chiar și o carte de rugăciuni. Păcatul îl adăpostesc uneori în surâs, alteori într-un suspin.

– Nu-i păcat să rupi florile? m-a întrebat cineva odată pe când tăiam câțiva trandafiri.

– Poate că este! i-am răspuns, și am continuat să tai mai departe.

Păcatele și le face omul cu propriile lui mâini, căci nu e ușor să te acordezi cu incertitudinea gestului care urmează. I-am citit pe filosofii greci din vechime pe la vârsta de șaptesprezece ani și mi s-au părut inexplicabil de simpli, iar acum totul a devenit extrem de complicat din tot ce mi-a rămas de-atunci în minte. Realitatea o preiau dilematic, mereu ezit între obiectivitate și subiectivitate, cam ca o frunză uscată de toamnă ce abia se mai ține de creangă. Nicio hotărâre n-o pot produce cu calm, fără să iau în calcul repercusiunile posibile. Mi-am format o filosofie a toate câte vor veni. Un fel de plăsmuire de viitor printr-o oglindă cu ape curgătoare spre mine. Acolo unde este apă se găsește și viață, iar eu am învățat să înot în apa vieții care-mi inundă zilele. Acum mă inundă amintirea acelei zile de care mi-am amintit. Iau o foaie de hârtie s-o descriu, poate curgerea ei în cuvinte o va fluidiza din nou.

Curge atât de frumos pustiul acestei dimineți, iar eu aștept tramvaiul spre gară, să-mi revăd prietena și să umplem cu povești prăpastia care a crescut între noi. Și prăpastia reprezintă un conținut miraculos de viață. Și ea este relativă. Poate fi suiș sau coborâș. Dacă cineva se află pe fundul ei nu poate privi decât în sus, în urcare,

spre libertate și viață, iar cel care stă pe marginea ei și o privește de sus suportă riscul unei căderi din libertate sau viață. Când m-am născut am ieșit dintr-o prăpastie, iar ea mă urmărește mereu ca o umbră fără oprire. Se face uneori pulbere și praf sub copitele cailor de nădejde din turma de cuvinte a gândirii mele, uneori învingătoare, dar mereu se recompune din tenebrele dinaintea nașterii și se înalță munte de piatră când mă predau prea ușor vântului, ca o păpădie sensibilă. De aceea pentru a-mi subjuga duhul prăpastiei încerc din când în când să uit de ea, ca și cum nici nu ar fi existat. De cele mai multe ori mă ajută rugăciunea de invocare a spiritului sfânt: „Vino Spirite prea sfânt, și trimite pe pământ, a ta luminoasă rază. Al săracilor părinte, dătător de cele sfinte, vino și ne luminează.” Doar prin puterea rugăciunii pot ieși din simțurile păcătoase, din pădurea de ispite unde mulți cad din imediatul lui Dumnezeu chiar citind, în acele momente, scripturile. Există fericiri fecunde de vulgaritate precum și arome de supremă puritate în orice, și în oricare parte ai înclina, alegerea va duce spre aceeași mână de cenușă căreia Dumnezeu a promis că-i va da viața veșnică cu condiția să conțină nepătată scama de aur a sufletului.

Am urcat în tramvaiul șapte care duce spre gară. Această cifră îmi este mereu subminată de cifra nouă care-mi poartă noroc deși nu am primit-o prin vreo revelație, ci pur și simplu eu am ales-o datorită formei rotunjite și incomplete, cu liberul arbitru de-a o putea continua după placul meu. În cifra nouă rămâne întotdeauna o ieșire din care să începi, asta și datorită sinonimiei de limbă română. Cu gândul la câteva întâmplări legate de superstiția mea uit să cobor din tramvai, și trec de gară. Când mi-am dat seama de asta era deja prea târziu să mai prind trenul, și mi-am luat gândul de la călătorie. Îmi voi suna prietena și-i voi povesti pățania de care, cu siguranță, vom râde împreună. Așa că am coborât în acel cartier, dacă tot am ajuns în el fără să vreau. Are multe magazine și le voi colinda pe toate, poate găsesc o față de masă de culoare verde. Soarele e deja sus de tot și umple de lumină blândă orașul care astfel, devine o anexă a cerului în aerul cu ecouri de porunci. Omul nu este altceva decât esența gloriei deșarte, mereu înfometată și însetată de certitudine, iar de-ar putea prinde cu mâna o rază de soare poate ar găsi sensul lumii și ar opri rotația pământului.

Arheologia soarelui se află mereu în prezent cu fiecare răsărit ca un derivat din geneză care se recrează neîncetat. Să fie soarele singura prezență luminoasă a echilibrului pământenilor, incoruptibilă înaintea întunericului ca o dovadă că eternitatea locuiește în substanța lui? El intră peste tot, primește orice deschidere. Cândva a fost botezat de Dumnezeu să fie cristelnița muritorilor, între moarte și eternitate, viitorul trecutului și trecutul viitorului între cele patru zări, spre cupola de sus a marelui templu ceresc. Soarele este soare pentru totdeauna, conturat în cercul de credință. Plutește deasupra, ca o mumie a genezei în care a rămas stropul primordial de dragoste, ochiul de foc care nu va adormi niciodată.

„Soarele răsare, apune și aleargă spre locul de unde răsare din nou” ne spune Ecclesiastul, fiul lui David, împăratul Ierusalimului. Socotim că răsăritul lui este un început solemn, dacă nu-i doar un jug, o divină osândă, o grijă în plus din partea lui Dumnezeu pentru noi, spre a ne lumina fiecare zi din toate cele care tind spre apus.

Am intrat într-o florărie. Cele mai fascinante flori au fost și au rămas pentru mine acelea mici și albe care se găsesc pe toate șanțurile și cărora li se spune

„rochița-rândunicii”. Se pare că-s prea neînsemnate de nu le-am prea văzut în aranjamente florale sau vreo pictură. Eu, însă, mă regăsesc în ele. Poate poartă un blestem cu nume de pasăre. Fără îndoială și-ar lua zborul.

Am impresia că sunt singurul om care le admiră. O floare care există de secole și a rezistat în fața tuturor bătăliilor și bălăriilor nu și-a găsit o cale și pe drumul artiștilor. Pentru această floare poezia mea va avea întotdeauna un loc special, întru resuscitarea copilăriei cu aromă de pâine caldă și ceai de mentă. Îi cer florii rochița-rândunicii să-mi împrumute și-acum din vraja ei, veselia hainei de poveste în prelungirea fără termen a inocenței. Însă oricâte vise am avea nu putem aștepta ca o floare să parfumeze pentru noi din devotament deoarece ea nu are minte, iar din inima culorilor ei spuma nevăzută a frumuseții emană aromele mute extrase din limbajul soarelui. Oamenii depind de flori atâta vreme cât își vor auzi amintirile îngânate în inimile lor lăuntrice. Fiecare petală poate fi un zâmbet sau un suspin. Rochița-rândunicii îmi amintește de primii mei pași pe pământ când nimic nu voiam a dovedi sau

explica și nici nu realizăm că sunt om și nu doar o buruiană cu două mâini și două picioare.

Florăria abundă de frumusețe, flori de toate felurile – coroane, buchete de mirese, lumânări de botez, flori la fir sau în ghivece, aranjamente ikebana, toate aranjate într-un pachet uriaș de culori. Pare un fel de împetriștare distributivă, un puzzle de existență în punctele terestre, esențiale: naștere, căsătorie, moarte, bucurie, tristețe, răs și plâns. Te îndeamnă să intri într-o stare de bucurie și să accepți totul. Specificul comun al florilor constă în urma de culoare care nu pătează în nicio împrejurare, ci doar punctează câte-un strop de rai. Pentru că florile de-acolo vin, din lacrimile căzute ale paradisului zguduit de păcat, lăsate să încolțească pământul pe măsură ce omenescul a început să-i tulbure liniștea perfectă, de dinaintea căderii lui Adam. Mă uit la florile expuse – diferite dar și asemănătoare, pentru inima omului doritoare de blândețe, inimă pe care nu și-o va putea mângâia niciodată cu palmele.

Am cumpărat un trandafir galben și am ieșit în stradă. M-a consolată odată un trandafir galben, urcător, care acoperea coroana unui vișin. Dacă aș fi fost fericită în ziua aceea, cu siguranță nu l-aș fi observat, dar s-a

întâmpilat să nu am avut banii suficienți cât pentru o cutie întreagă de calciu și, după mai multe întrebări, cu puțină jenă, i-am cerut farmacistei doar patru tablete. Farmacista mi-a reproșat că nu prea știu ce vreau, dar ea nu știa că îmi calculam puținii bani din care trebuia să-mi rămână și pentru pâine.

„Hotărâți-vă odată! În viață trebuie să fiți mai hotărâtă” s-a răstit la mine, după care am ieșit cu ochii înlăcrimați care s-au oprit pe un trandafir, de peste drum, într-o curte. În nevoia de a se desfășura a invadat un vișin apropiat, subțindu-i aspectul, chiar obturându-i viața. Dar combinația de galben cu verde și roșu l-am primit ca pe un curcubeu după ploaie. Privindu-i mi-am schimbat starea , mi-am dat seama că trandafirul depinde mai mult de vișin și nu invers, cum și o farmacie care are nevoie de oameni bolnavi. Frumusețea vișinului se combina cu cea a trandafirului care-l împodobește cotropitor într-o complementaritate similară cu episodul trăit în farmacie. Farmacista a avut nevoie de mine ca să-și descarce o indignare mascată, iar eu am avut nevoie de ea pentru a mi se spune a nu știu câta oară că sunt un om care se hotărăște greu. Imaginea de peste drum generează și un amestec de consolare și împăcare în

vederea consumării timpului pentru fiecare, deoarece trandafirul completează povestea vișinului în memoria dobândită și oferită ca un suport prin crenguțele lui care ascund un limbaj necunoscut. Seva trandafirului se infiltrează în cea a vișinului ca o susținere de substanță, împotriva vreunei clătineri. Cu fiecare milimetru înaintat trandafirul își scrie timpul și istoria pe umerii vișinului căzut în eclipsă, deși acesta are exact mărimea necesară trandafirului să evolueze. Completarea lor m-a ajutat să ies din supărarea. Totul este și golul și completarea. O parte stăpânește, iar cealaltă este sclav sprijinitor.

Cu gândul la farmacistă mi-am spus că o grimasă nu s-ar fi convenit din partea mea, deoarece aș fi ajutat răul să crească și mai mare. Ignor subiectele generatoare de polemici, contraziceri, mă preocupă marile idei datorită întrebărilor care caută să găsească un răspuns pentru sensul vieții. Am plecat mai departe, pe stradă, printre oameni. O pasăre care zbura la vedere, forfecă prin tăișul aripilor clipele zilei, și părea că vrea să-și părăsească corpul. Păsările își poartă zarul zbaterii la întâmplare și nu știu faptul că pe pământ se moare, își urmează viitorul cu penajul de aer al rădăcinilor, risipindu-și trecutul în sideful oglinditor al luminii infinite. Ea a

învățat să urmeze drumul soarelui în deșert, fără să cunoască noțiunea de simplă deșertăciune. Înfășurată în zbor înaintează spre pierzanie cu toată colonia penelor ei migratoare. Pot spune că și eu mă simt de multe ori pasăre prinsă în pielea mea ca într-o cursă. Numai aripile sunt libere și nevăzute în măsura în care-mi consum tăcerile ce rup alianța cu lumea. Atunci mă predau cerului, eliberez reprimările și trec de partea cealaltă a oglinzii din minte, ca un exercițiu de recompunere. Fiecare evadare o plătesc cu o întoarcere la suprafața mult mai josnică decât înaltul adânc nelocuit de formule stilistice.

Cu cei doi trandafiri galbeni, unul în minte și unul în mână, unul ce aștepta să-l revăd și unul care spera să-l îngrijesc, am căutat o terasă unde să beau o cafea. Întotdeauna i-am apreciat pe cei care stau la o cafea sau pe câte-o bancă în parc fără să se uite la ceas. Par a fi oameni foarte relaxați, care știu să-și prețuiască timpul fără a-i verifica orele. Încă puțin mâhnită că am pierdut am ales o terasă mai liberă, și m-am așezat la o masă.

Înconjurată de stâlpii terasei, până îmi primesc cafeaua, încep să mă simt protejată. Este important să simți simbolurile. Simpla idee de a te lăsa fascinat îți

conferă puțin elixir divin. Prezența lui Dumnezeu se regăsește în toate, dedicat trup și suflet creațiilor lui. A început la fel ca mine, ca orice om în clipa nașterii, dar nu într-o zi cunoscută, ci într-una misterioasă. Poate atunci a dobândit taina creației, după care a început să se întâmple. Drumul ales putea fi unul greșit. Era singur și nu avea repere, modele, ci doar o realitate: Nimicul înconjurător. În acel exil și-a acceptat tema și destinul, care aveau să-l determine să pornească pe cont propriu. Dumnezeu nu a auzit niciodată vorbindu-se despre el, și a început să-și predea lui însuși semnele viitorului descoperind într-un ou de piatră rotunjirea la nesfârșit a nesfârșitului. Probabil a fost atât de fascinat de forma rotunjită încât a început să jongleze cu ea și să contureze cerurile și pământul. Observând tăcerea și întunericul și-a amintit că totul a pornit dintr-o joacă, iar asta i-a dat certitudinea că poate continua la fel. Și a început să joace totul. Ca și cum cineva de dinaintea Lui i-a hărăzit să fie cel care pornește jocul, de-o parte și de alta, în templul neantului, care aștepta un modelator.

Cafeaua avea aromă îmbietoare, ca acasă, în diminețile mele de fiecare zi. Viața pare mai frumoasă după ce bei o cafea. Ea mistifică precum un produs

magic de la farmacie și deodată simți că ai mai mult noroc și voință. Obiectivul unei cafele se identifică în procesele misterioase declanșate în propriul trup, fără ca simțurile să fie întrerupte. Lumea cafelei este una mereu trează în somnul vieții. În timp ce-o savurez, mi se relevă frumusețea caldă într-unul din stâlpii terasei. Substanța lui nu trece de marginile reci, și răspunde plăcerii mele de a-l privi. Starea aceasta îmi dă senzația că și-n mine sălășluiește un stâlp. Măinile mele presimt mâinile lui nevăzute. Ne revărsăm unul în celălalt, în aceeași lumină. Eu devin averea stâlpului în acest moment, iar el trece în averea mea, în același aer. Și eu și el, chiar dacă-i mai înalt și mai solid, ne vom frânge într-o zi. Vorba lui nerostită încolțește, își face loc printre mese și oameni, și îmbracă locul cu umbre de învățături. Încep să iau seama la gândul meu. Lucrurile din jur sunt mișcătoare, munții cu munții se pot întâlni așa cum și eu cu acest stâlp de beton, în comuniune. Vom lăsa fiecare câte ceva pentru a continua în altceva. Sunt eu mai privilegiată înspre nemurire ca el doar pentru că mă pot mișca din loc, că pot vedea, gândi, vorbi, auzi, mirosi, pași? Gândul acesta mă învăluie în tristețe, iar tristețea e bună, căci e sfântă. Există o măiestrie a tristeții în armonie cu singurătatea.

Sfinxul stă singur în deșert, dar își trăiește singurătatea de piatră predându-se necondiționat sortii lui ca o corabie fără armă. El are cursul bine marcat în lumina fiecărei zile și scrutează depărtarea mereu senin pentru că nu își cunoaște sfârșitul. Liniștea sfinxului este asemănătoare cu cea a stâlpului terasei. Nu poate fi tulburat de nimeni.

Amintitul sfinx încarcă cu un alt aer, iluminat, în care nu-mi recunosc prea bine ziua cam prost începută. Adevărul este că voit m-am lăsat prinsă în mrejele farmecului unui stâlp de beton. După ce observi cât de repede îți trece viața pe sub nas, ceva static, oricât de banal ar fi, te poate vrăji și conduce dincolo de curgerea timpului precum un fulger căruia nici nu i se vede momentul când prinde suflarea. La început este doar ceva mic, dar care vine de la ceva mai mare ca el, dintr-un spațiu mic cuprins în cel mare.

Lateral oamenii continuă să treacă. Hainele lor colorate înveselesc trotuarul și ziua lor pământeană. Nu le cunosc viețile. Unii poate sunt imprecisi, alții știu exact ce vor, dar cu toții străbat același drum, aparent stabil, acum sub ochii mei.

Dacă drumul te-ar putea plictisi, nu te-ai putea sustrage celor care-i sunt atașate, chiar dacă par neînsemnate, ele reunind reflexiile substanței care se află pretutindeni. Atâția oameni străbat același drum al vieții în moduri diferite, însă el duce spre același capăt. Îmi petrec timpul cafelei privindu-i, iar ei par eterni, nemuritori. Mai presus de lumina zilei pe care o străpung cu programatele intenții, fiecare-și trage destinul după el, ca un câine în lesă care-și ridică, nevăzut, ochii din când în când spre o stea, și ea nevăzută de nimeni altcineva. De-acolo, din stele, scânteiază speranța.

Astfel destinul iasă din cauza celui care îl poartă pe drum și intră într-un abces de independență. Își ia echivalentul din suspendarea față de cel căruia i s-a raportat, lecuindu-se temporar de teluricul lui. Încerc să văd prin oameni și mă văd pe mine însămi, incapabilă de a fi aici și acum. Am uitat de cafeaua care s-a răcit deja în ceașcă. Cafeaua mi-a dilatat timpul, mi-a fost mijloc de detașare. O las neterminată, plătesc și intru în mulțime, cu același câine credincios, transparent, în lesa care ne leagă ombilical.

Mulțimea de oameni merge în sensul necruțător al curgerii timpului, și oricâte diferențe avem între noi, ele

se petrec în cursația de ispășire a asemănării supreme. Nu există ispășire fără un subiect dureros. Putem opta în alegerea lui. Subiectul meu de ispășire este monologul interior, cu viitorul în minte și rădăcinile trecutului în inimă care cresc sub irigația clară a memoriei. Pare a fi o regulă să risipim în sensul acestor rădăcini energia minților noastre. Fețele oamenilor pe care-i întâlnesc în cale par asemănătoare. Pulsul străzii amprentează trecătorii de pe ea, toți sunt la fel, niciunul aparte.

Odată am întâlnit un om atât de aparte că încă-l mai caut în toți oamenii. Nu-i mai țin minte numele, ci doar cuvintele. Povestea despre macaraua pe care muncise o viață întreagă ca despre o operă de artă. Poate nici nu mai trăiește, era destul de înaintat în vârstă la vremea aceea. Probabil că, între timp, macaraua lui l-a urcat la cer. Ea i-a fost mijlocul de a-și câștiga existența și îi asigura direcția zilnică spre magazinul de pâine. Prin mișcările ei s-a luptat cu deșertăciunea de zi cu zi și a respectat-o ca pe un templu. El a supraviețuit doar prin mișcările ei, ca și cum în ea se afla tot sensul lumii.

Ce sens are lumea? Iubirea o zidește din roci sufletești în ziduri de fum. Născuți din vieți, naștem vieți care au de toate, în afară de fărâma de siguranță.

Ajunsă la un magazin cu materiale casnice mi-am cumpărat o față de masă așa cum am vrut, apoi am ieșit în stradă. Poate n-ar fi rău să mă îndrept spre casă, mi-am zis. Deja s-a încălzit foarte tare și vreau să-mi sun prietena la care nu voi mai ajunge astăzi. Poate, niciodată.

A început să adie vântul, și acest fapt mă duce cu gândul la vântul dintr-un război care le-aduce în nări soldaților parfumul iubitelor. Încerc să-i dau un sens personal vântului în gând: „Mângâie părul meu, pentru că știe să tacă promisiunea ta de zeu. Mângâiat fii tu, cel care vii nelumesc în numele viitorului, ca un vânt nebunesc. Prăpăditor de cer când mă urăști, crescător de cer când mă iubești. Mângâietorul izbăvitor, mai vino o dată pe nor, vânt de sânge clocotitor. Ia sufletul lumânării ce arde liturghia de dor. Dăruiește-l iubirii, cald și nemuritor”

Vântul îmi suflă cuvintele din minte și începe să se joace cu ele, printre frunzele pomilor de pe margine. Cam aceasta e calea pură a frumuseții. Din această atmosferă a prezentului se naște viitorul în complementaritate cu trecutul, iar trecerea timpului se reflectă în efortul clipelor frumoase, luminoase. Pentru

că noi am încălcat înțelegerea cu Dumnezeu am devenit vremelnici și nevăzători de paradis. Aici pe pământ se poate ușor să prinzi un fluture zburător, simplu să scriu un cuvânt muritor, însă totul pe măsură ce permanent cazii din mâine în azi. S-ar putea într-o mare de lalele ușor să găsești crinul sau repede să prinzi un șarpe ce pândește suspinul, dar nu vei putea niciodată să vezi unda clară, lucidă, numai pentru tine gata să moară.

Stația de tramvai era aglomerată. Nimic altceva decât oameni cu visurile și problemele lor, iar asta mă ajută să-i simt apropiați căci pe toți ne unește aceeași materie sensibilă. Mă regăsesc în adâncul ființei lor, chiar dacă fiecare este unic și deosebit în felul său. Avem un sistem metafizic de a ne asambla dincolo de imaginabil. Vântul adie și ne impregnează cu înnoire. El vine din propria-i mitologie cu același sunet de tinerețe naturală din timpurile lui străvechi, pătrunde între fiorurile mele uitate strecurând o adiere într-o epopee ce se zbate. Fiind în așteptare, îi compun un poem „Spune, vântule, cât voi mai dospii în limitele mele? Dacă m-ai ridica dintr-odată la cer, avalanșe-aprinse aș putea să-ți ofer, legănări de vise și lumi necuprinse, pentru că de-o vreme o pasăre

necunoscută în grădina mea goală a început să crească
rai de lumină în cântec spirală!”

Tramvaiul întârzia. Un copil ține în mână o morișcă
de hârtie. El are nevoie de cât mai mult de vânt ca să-și
rotească neantul până la capăt și nici nu știe când a
început să și-l trăiască. Este precum un râu ce-și
frământă albia fără să judece că-n același timp își
adâncește și propria groapă.

Privesc acel copil inocent și îi văd viitorul. Un om
mare care nu va mai roti o morișcă în vânt. De multe ori
atât de aproape văd câte-un om de departe. El trece ca o
șoaptă strigătoare spre cer, treaptă cu treaptă. Îi
deslușesc venele și inima-i de nisip în clepsidra de piele
cu sunetul somnolent înspre trezia lui de moment. De la
o bătaie la alta, în ritm de clopot legănat de vânt, îl văd
puțin din tot cum își crește groapa și curge-n pământ.
Între timp a venit și tramvaiul, am urcat și am plecat spre
acasă. Primul lucru pe care l-am făcut a fost să-mi sun
prietena. I-am povestit pățania cu tramvaiul trecut de
gară, am glumit, am râs și am stabilit că rămâne să ne
vedem altădată, într-un alt anotimp, poate chiar alt an,
cine știe... A trecut deja o săptămână de-atunci.

Azi e ziua mea liberă și vreau să stau, cât mi-a mai rămas din ea, în casă. Cartea începută și abandonată, din nevoia de a-mi descrie acea zi, îmi sare în ochi, și mă pun să citesc mai departe povestea doctorului: „Toate încercările lui de a formula o propoziție care să-i stârnească fetei interesul se risipeau dominate de atracția ei. Atunci s-a apropiat, și fără să mai stea pe gânduri, a sărutat-o.”

Aici l-am lăsat, alături de Cristina. Banca lor mă face să cred că era dintr-un lemn vechi, și poate nici nu mai există. Cândva a ținut pe ea oameni și povești, iar acum probabil a ajuns un monument de fum în toate amintirile. Până la urmă ce cunosc oamenii despre băncile de lemn? Dacă i-am întreba pe toți acei care au stat în timp pe aceeași bancă fiecare ar povesti altceva, dar puțini ar aminti de prezența ei tăcută sau de vreo luminiță a iubirii pe care a înmugurit-o. Pentru mulți a însemnat doar un loc de ședere, dar ea conținea și altceva. La capetele ei s-a înălțat cândva un trunchi care a păstrat cutremurul tăietorului, dar și asta a ajuns istorie. El nu se mai află în rădăcinile lui, și ca un blestem emană dezrădăcinare pe scripetele timpului. Banca stă învinsă și întinsă adăugând germeni fiecărei povești

auzite și dusă de vânt, căci și noi suntem vântul într-o pribegie ce va fi iarbă, zăpada albă dintr-o elegie ce va fi oarbă, iarba oarbă dintr-o păpădie ce va fi albă. O, dar deja intuiesc ce se produce în sufletul Cristinei. Acel vârtej de încolțire a primei iubiri, fior dulce-amețitor, nemaîntâlnit și ciudat, care va rămâne pentru totdeauna pe crengile trecutului, suspendat. Nici nu cred că s-ar fi convenit să i se dezvăluie omului magia dragostei. Ea nu-i pentru trupuri muritoare, ci mai mult pentru spirit deoarece totul în jur devine în proximitatea ei aproape inutil. După ce trece, începi să te pierzi în regrete, și te bucuri că vin înserările, să poți amâna prezența invazivă a acelui sentiment cotropitor, evadând pentru o vreme în somn. Somnul goleşte omul de conținut în bordul de trăiri, realcătuindu-l pentru o nouă zi, care nu conține să revitalizeze balsamul, dar și otrava din sângele combinat cu germenii mereu încolțiți ai memoriei. Se întâmplă să dai totul în schimbul unei mângâieri iar pe urmă să te trezești că ai rămas singur, în captivitatea din urna memoriei. „S-a dus! În lumea voastră, a oamenilor, dragostea vrea să-și ia zborul spre cer unde timpul curge altfel” pare că transmite zborul unei păsări.

Zadarnic să cauți însușirile timpului dacă nu-i cunoști compoziția. El este un element al creației precedent omului, și curgerea lui în viața noastră depinde doar de creator. Deseori ni se spune: „N-ar fi trebuit să mergi acolo sau să te oprești în clipa aceea”, ceea ce se clasează automat în memoria reticenței tardive, iar între clipă și memorie nimic nu pierde, ci permanent începe o nesfârșire. La început a fost Cuvântul din care s-au succedat toate cuvintele spre a cădea perpetuu în marea de necuvinte dinaintea începutului. Omul continuă după modelul sâmburilor ce se nasc din sâmburi care vor naște sâmburi, într-un colaj metafizic necesar creației. Cartea pe care o citesc, la fel, s-a născut dintr-o poveste care a născut o carte.

Nu mă trage inima să continui lectura, dealtfel povestea îmi pare cunoscută. Afară a început să plouă. Închid ochii și ajung pe-o cale de pe care nu pot fugi.

– Am aflat că, nu demult, ai vrut să te întâlnești cu prietena ta! mă întreabă deodată cineva, deși eram singură acasă, și asta a fost îndeajuns să-mi dau seama că intrasem într-un vis. Acel cineva, dintr-o încăpere, îmi mulțumește că am venit. La prima impresie mi se pare o voce cunoscută, dar nu-mi dau seama exact de unde.

M-a uimit precizia acelei persoane misterioase din vis. Pasionată de spiritualitate am citit multe și am aflat multe, dar nu am crezut că aș putea intra într-un vis cu mintea clară și limpede. Acea apariție părea că îmi pregătește o explicație și un tâlc al zilei mele de azi. Mă aflam fără voia mea, temătoare, în acea împrejurare stranie. În jurul meu pluteau toate poveștile lumii, un fel de puncte vii, mișcătoare. Așa simțeam eu.

– Vrei să-ți cunoști povestea? m-a întrebat vocea ascunsă al cărei chip nu reușeam să-l disting în vârtejul strălucitor. Trebuie să continui să citești cartea.

– Nu, nu vreau nimic. Am ajuns aici fără să doresc! am răspuns puțin speriată în timp ce căutam cu disperare o ieșire.

Numai la gândul că puteam rămâne captivă în acel spațiu tulburarea mea crescuse și nu doream nimic altceva decât o grabnică scăpare. Am întins mâna să mă prind de ceva material, dar ea s-a încălzit într-un mod ciudat de fericire. Unul din punctele luminoase de care spuneam mi s-a lipit de degetul arătător și mi-a vorbit fără cuvinte: „Cu aer, apă și lut, amestecăm vieți în moara de început a fiecărei dimineți. Un dans în ritmul încordării, un balans pe pleoapa vederii, sub pupila

neagră de umbră atentă căreia nu-i scapă nicio clipă prezentă. Nici mâna ta dreaptă între minte și faptă, un drum de pârție spre clipa de-acum, când scrii pe-o hârtie ce va fi scrum". După care punctul s-a depărtat tot mai adânc într-un fum care se depărta și el, în vreme ce eu simțeam că dispar din locul acela care începuse să-mi placă. Se deschise o ușă nevăzută, am fost scoasă afară și m-am trezit în patul meu. Dar vorbele aceluia punct luminos erau ale mele, eu le-am scris mai demult, mi-am dat seama imediat că a fost vocea mea. M-am întâlnit cu mine în vis, dar nu m-am recunoscut și nici nu m-am înțeles, mi-am spus cu voce tare, să mă asigur că nu dorm.

Nu mă voi lua după vise. Am mai rămas puțin în pat să-mi domolesc emoția pentru tot ce mi s-a întâmplat, adică mai mult pentru ce a trebuit să ghicesc. Visele pot fi înfăptuite spun chinezii prin proverbul „O inimă sinceră își îndeplinește toate visele”. Încep să mă bizui pe cartea abandonată, ca pe un mijloc de a-mi petrece cât mi-a mai rămas din zi și poate de-a mă cunoaște. Dar nu o găsesc. Doar o lăsasem pe noptieră. Trag noptiera, nimic. Mă uit prin cameră, nu dau de ea. O fi căzut între canapea și perete, îmi zic, și mă uit cu

lanterna din telefon. Găsesc doar o foaie de hârtie, căzută. O poezie scrisă pe ea cu pixul verde mă emoționează:

„Îmi trec viața pe drumuri, precum verdele prin păduri. Lungesc zilele, pe crengile brazilor, torturez păcatele, pe acele pinilor, odihnesc visele, în poiana florilor. Cu văzutul și cuprinsul, nu știu decât să trec, punctând calea cu pulsul. Doar centrul inimii mele, cu sclipiri de stele bune, îl păstrez ascuns sub piele. Nu-l voi arăta niciodată, oricât de mari ar fi spinii, ca să-l încredințez fără pată, într-o zi, cândva-odată, în slavă Luminii.”

Îmi amintesc seara când am scris-o. Luna trecută, într-o miercuri. Doamne, ce simple sunt zilele de miercuri! La fel ca toate celelalte. În fiecare zi ființa se dezvăluie spre a-și afla punctul fix de pornire spre infinitizare. El se poate ascunde în ceașca de cafea, în cartofii pe care-i prăjești, în orice imaginație aberantă se poate afla căci punctul fix este utopie, iar atâta vreme cât există utopiile inevitabil se vor isca aberațiile. Numai cine are viziuni utopice poate învinge teama de a nu fi nimic.

Deodată aud că mă strigă vecina la gard. M-a simțit că-s acasă și mă invită la ea să bem un ceai. Știu că aș

pleca cu greu din casa ei căci întotdeauna vorbește mult și mi-e jenă s-o întrerup, așa că o chem eu la mine. Așa va sta mai puțin pentru că întotdeauna se îngrijorează pentru cățelul ei, rămas singur. De fapt doar pe el îl are. Fac câte-un ceai de mentă și după ce o servesc, începe să se plângă de bătrânețe și de singurătate. Știam dinainte că asta va fi conversația noastră, de fiecare dată aceeași, pentru că nu are cui să-și spună ofurile. În raport cu problemele lumii asta-mi pare destul de banal și încerc s-o liniștesc, ca-n alte dăți, dar fără niciun rezultat. Ea mă privește cu speranța ca poate mă înduplec totuși s-o iau în întreținere, dar i-am spus de prima dată că nu mă angajez la așa ceva. Atmosfera este aparent calmă, însă simt o tensiune suspectă. Nu m-am înșelat, în drum spre poartă mi-a spus că se va retrage într-un azil. Nu mă simt vinovată de situația ei. Am renunțat demult să mai fiu salvatorul cuiva.

Rămasă singură m-am așezat pe scaunul din bucătărie să mă gândesc la toate și la nimic. Nemulțumirea îmi aleră prin vene ca o herghelie de cai roșii. Ochii mi se odihnesc pe fanta de lumină pe care mi-o trimite soarele prin fereastră, încercându-mi bucătăria de poezie. O, poezia! Ea mă scoate din tristețe întot-

deauna. Iau o foaie de hârtie de pe dulap și scriu: „Pătrunde Lumină în mine, luminând vreun adânc cât de sus. Împacă-mă cu cerul nepătruns, care te are Soare pe Tine, în albastru ascuns. Glasul meu fă-l pâine, cu vinul din vechime, pentru ziua de mâine, întotdeauna ajuns.”

Mâine va fi o zi mult mai bună, voi merge la serviciu, voi fi ocupată, fără gânduri bizare. Mi-am făcut un obicei din a mă ruga în fiecare dimineață. Prin rugăciune simți cum te așezi în matca ta străveche a cărei origine ține de divinitate. Cu fiecare îngenunchiere omul face un pas mare spre Dumnezeu, cel care s-a autoportretizat în toată creația. Sentimentul de cocreator are multe niveluri de conștientă, dar niciunul nu ne va lămuri ce însemnătate supremă are această putere. Oglindit în toate Dumnezeu stă deasupra într-o strălucitoare oglindă. Atât de strălucitoare încât nu-l vom putea vedea niciodată. „ La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu” așa începe Evanghelia după Ioan. De-atunci a început să crească lumina, din primul gând ce nu s-a vrut prizonier al minții. Lumina vine dintr-un aranjament de cuvinte figurate în perspectiva continuității creației. Cu toții ne

bucurăm când vedem lumina dimineții. Regăsim în ea portretul dimineții întâi, arhetipul transcendent din care s-au produs, una din alta, toate zilele.

– Îți dai seama, mi-a spus odată cineva, câtă risipire de Dumnezeu se află pe pământ, pentru niște păcătoși ca noi. Asta ne face cumva răspunzători pentru fiecare gură de aer! Cât aer avem! Aer din belșug peste tot!

– Oricum nu avem nimic altceva de făcut decât să-l respirăm pentru a continua să trăim, i-am răspuns provocator.

– Asta nu-i de ajuns! mi-a spus pe un ton muștrător. Când respirăm trăim și murim în același timp, apropiindu-ne de cer. În fond este un proces ireversibil pentru a înainta. Și inspirația și expirația lungesc viața apropiindu-ne de moarte.

– Subiectul acesta este cam greu de pătruns, i-am spus. Întâi facem o constatare și după aceea intrăm într-un spațiu confuz, de nestăpânit.

În vecini se aude țipătul unui cocoș. Este trecut de ora patru după-amiaza, iar cocoșul fantomatic precedă deja dimineața zilei care va veni. El trăiește înregimentat în mersul și sensul lumii fără a avea aparent conștiință de asta, și pare o vietate fără minte, un instrument viu

de cântat. În zona unde trăiesc, mulți cocoși inflamează diminețile sub impulsul biologic corelat cu deșteptarea zorilor. Ce înseamnă un cântec de cocoș în afară de faptul că un țipăt de eternitate se dezvăluie urechilor noastre spre a ne da un nou impuls spre viață? Cântecul cocoșului este prezent în orice fenomen sau împrejurare cum ar fi ploaia, scrâșnetul unei frâne, zgomotul unei căni scăpate din mână, clipitul pleoapelor, fiecare pas de picior pe pământ, în toate se află ascuns înrudit cu primul țipăt din scriptură – semnalul de alarmă care a prevestit slăbiciunea omului. Căci omul s-a dovedit dintotdeauna o creație trădătoare până moare, la fel ca păsările care prin natura lor au pământul la picioare și care își vor pierde înălțimea și vor muri în ziua sortită, iar aripile lor sub umbra cea mare vor căuta consolare. Pășim printre fantome de păsări care alunecă printre noi, umbre înălțătoare, zboruri târâtoare, în aur de soare și negru de noroi.

De multe ori mă pătrunde câte-o recunoștință față de aparent ne semnificativul cântec de cocoș. Regăsesc în el speranța și deznădejdea omului în a-și afla pacea sufletească. Cum s-o obțină dincolo de toată realitatea predominant recalcitrantă? Păcatul a luat toate formele

posibile începând de la primul măr sfânt. Micul măr din geneză se rostogolește și-acum în tot și în toate, rotunjind provocator manifestarea profetică într-o contradicție permanentă cu vinovăția și nevinovăția. Căci întotdeauna există o cale de întâlnire pe care vina se va împăca cu consecința ei.

Locul în care trăiesc există de la începuturile pământului. Cândva, în teritoriul casei de-acum, poate s-a născut un animal preistoric sau a trecut o corabie, probabil o apă și-a fremătat valurile ori chiar a murit vreun războinic. Anatomia locurilor vibrează în rezumat de trecuturi cunoscute, dar și necunoscute – topite în cenușa istoriei îndepărtate.

Mă bâzâie o muscă și brusc revin la realitate. Nu pot să nu mă întreb de ce există războaie pe pământ și de ce oamenii nu se iartă mai ușor între ei. Îmi verific telefonul, niciun mesaj și-mi trece prin minte că decât să citesc, nici nu am mai căutat cartea, mai bine aș face o plimbare pentru a-mi încheia ziua, mai ales că între timp s-a oprit și ploaia.

M-am urcat pe bicicletă cu atâta bucurie, încât aveam senzația că-mi va înaripa înserarea. Am început să pedalez și să fac în gând rugăciunea inimii. Ziua era

pe sfârșite, cartierul aproape pustiu, doar câțiva trecători și niciunul nu mai acorda prea mare atenție împrejurului său. Ce simplă ar fi viața dacă am viețui într-o înserare permanentă. Adevărul este că atunci când descoperi simplitatea ești predispus să o complici, ți-e greu s-o accepți. După ce am ajuns pe pista de biciclete mi-am amintit că se împlineau cinci veri de când las urme pe ea. Datorită acestui gând pista s-a întins înaintea mea o panglică albastră de aniversare, pe care treceam un punct mișcător. Totul în jur era viu, dar vag. La început am intrat într-un tablou care, pe măsură ce înaintam, mă înghițea pedală cu pedală. Puterea mea de cunoaștere se contopea cu forța de atracție a pistei care emana iubire prin faptul că mă acceptase atâta vreme cu toată deschiderea în tandem cu cerul care se angrena în mișcare.

– Când ai învățat să mergi cu bicicleta? m-a întrebat o femeie din parcul unde am oprit ca să mă odihnesc pe-o bancă.

– Demult, aveam vreo șapte ani, i-am răspuns. Și i-am povestit despre prima mea bicicletă. Bucuria, emoția, toate pentru că mi-am dorit o bicicletă albă, greu de găsit în perioada comunismului.

Noi două ne știam mai demult, din vedere. Îmi lăsase impresia unui om special și ordonat. Avea un program fix, își scotea cățelul la plimbare în fiecare seară, iar dimineața alerga ușor pe alei, deși avea o vârstă destul de înaintată. O vedeam la aceleași ore în timpul plimbărilor mele.

Acum, că am început să ne vorbim, m-a impresionat tonul vocii ei și așteptam să mă mai întrebe ceva, despre orice numai să-i mai aud vocea blândă în care parcă pluteau toate cântecele de leagăn. A trebuit să încep eu:

– Ce mai faceți? Vă știu de multă vreme. Sunteți un model pentru mine. Faceți și sport! Alergați în fiecare zi? am întrebat-o, deși nu mă interesa prea tare.

– Cum recunoști omul-fluture într-o mulțime? m-a întrebat pe neașteptate, brusc, ca și cum întrebă cât e ceasul.

M-a surprins întrebarea ei, fără nicio legătură cu subiectul. Oare știe că scriu poezii? Nu știam cum să răspund. Să spun că observ omul-fluture după parfumul pe care-l împrăștie sufletul lui, oferind mulțimii lecția cea mai simplă a iubirii de semeni? Că acesta este mult înalt în spirit, destinde aerul cu unda sa de liniște și în

preajma lui îmi văd toate recurențele abdicat? Că eu cred că omul-fluture păzește pendulele timpului ca acesta să nu se blocheze dintr-odată pentru noi toți, că el este mai mult decât mulțimea, și dacă se află de unul singur în ea ochii lui caută întotdeauna faptele mici, cântă în vreme ce luptă? Dar mi-a venit în minte o întâmplare.

– Am întâlnit un om-fluture, deși nu l-am recunoscut imediat. Am văzut o astfel de minune într-o zi când mă aflam internată într-un spital de oftalmologie. Ne aflam vreo cinci femei în salon, iar un pat era liber. Într-una din dimineți s-a deschis ușa și a intrat o doamnă de vreo cincizeci de ani, toată numai zâmbet, ne-a privit cu drag și după un „Bună ziua și bine v-am găsit” s-a îndreptat direct spre acel pat gol. Și-a desfăcut bagajul, a aranjat lucruri în noptieră și ne-a spus că s-a internat doar pentru niște măsurători oculare, ceva formalități pentru serviciu. După ce am mai vorbit despre una-alta, a întrebat unde-i găleata de gunoi. „Acolo, lângă ușă!” i-am spus. „A! Acolo!” și s-a îndreptat spre ea, să-și arunce gunoiul, după care s-a întins pe pat. Ne-a spus că este profesoară de biologie, într-un sat, la o clasă cu vreo zece copii. Povestea cu atâta bucurie despre elevii și

profesia ei, și avea o strălucire în ochi atât de nefirească, încât mie mi s-a părut că-i cam ciudată. La un moment dat a venit o asistentă și a chemat-o în cabinet. După vreo jumătate de oră s-a întors, ne-a povestit mai departe, ne-a recitat poezii, ne-a cântat, chiar am început să mă bucur de atenția ei, mă privea mai mult pe mine, așa cum ai privi printr-o sticlă, când deodată s-a deschis ușa, și a intrat o doctoriță agitată întrebând din prag:

– Cine-i doamna Moraru?

– Eu, a răspuns profesoara.

– Doamnă! În actele dumneavoastră scrie că lucrați în învățământ. Dumneavoastră lucrați?

– Da! Lucrez la o școală! răspunse zâmbind.

– Dar asta nu se poate! continuă doctorița. Eu nu am văzut așa ceva în toată cariera mea! Cum puteți să predați elevilor?

– Daa! Cu bucurie lucrez! Predau biologie!

– Dar cum doamnă?? Nu înțeleg! Dumneavoastră nu vedeți nimic! Aproape sută la sută! Cum?

– Dumnezeu mă ajută! Și copiii mă ajută! a răspuns femeia izbucnind în plâns.

Profesoara era oarbă, iar noi, toate femeile din salon, nu ne-am dat seama, cumva eram noi mai nevăz-

toare decât ea. Amintirea ei mă face să cred aproape în toate direcțiile se găsesc oameni-fluturi care opresc nimiciri și hrănesc soarele ca să poată răsări din nou. Nu m-aș încumeta să afirm toate acestea dacă nu m-aș baza pe ceva solid. Faptul că lumea creată se înlocuiește permanent din ea însăși, și nu-și va sfârși resursele câtă vreme-l conține pe omul spiritual, cel care asigură germinarea creației, permanenta-i valorificare. Este bine să imităm modelul chistic, pentru că numai fiul lui Dumnezeu a atins perfecțiunea spirituală, lăsându-ne un gol prin care noi să ne transcendem de bună voie. Începutul lui este infinitul umilitor pentru omul trecător. Se află la depărtare de-o zi spre nedeslușire. Omul a descifrat multe, dar nu a pătruns infinitatea. Ce se poate găsi în infinitate? Când omul își va atinge zodia, va renaște din nou, gol, în ruinele fostului paradis ori înger într-un templu? Tot ce ne depășește ni se pare mai amenințător. Frunza care plutește pe râu, nu-l consideră altar de suferință, dar omul s-ar revărsa să îngroape apa. De-a lungul vieții omul face construcții interesante, chiar ciudate, fără să gândească faptul că toate sunt doar niște capcane. Ecourile zidurilor nu vor pătrunde în lumea unde ajunge muzica de orgă. Nu-i de mirare că ascul-

tând orga te simți în cavoul cerului. Seamănă cu vântul din geneză care a împins praful astrelor departe de paradis, până la primul strigăt de moarte al omului. În acea vreme forță brațelor era menită doar pentru culegerea hranei, nicidecum spre apărare. Acum ele țin socoteli de supraviețuire.

Mi-am pus în această ordine de idei toată discuția cu doamna din parc, care spunea că doar în evanghelie există multe modele de oameni-fluturi. Și a continuat:

– Doamne, eu nu sunt vrednic să intri sub acoperământul meu, dar spune numai un cuvânt și se va tămădui sufletul meu! cred că este cea mai frumoasă, exactă și practică declarație a voinței de schimbare. Omul așteaptă cuvântul, dar Dumnezeu nu-l rostește conform cu proprietățile timpanelor din anatomia urechii pe care tot el a creat-o. De ce a ales calea oarbă și surdă a limbajului? Se zice că noi, deși vedem, suntem orbi parțial, iar dacă ni s-ar lua vălul de pe ochi, am suferi un șoc. Poate-i la fel și cu urechile. Ele ne sunt necesare cu o condiție – pentru a auzi doar atât cât omul poate să înțeleagă, după un criteriu bine stabilit dinainte. Altfel, probabil, am abuza de toate dezvoltările și ne-am

pierde pentru totdeauna imaginația. Omul fără imaginație ar fi un om gol fără dorința de reînnoire.

– Da, doamnă! am oprit-o. Dar nu credeți că și-acum, în acest parc plin de oameni, se află cel puțin un om înalt spiritual?

– Cu toții suntem spirituali într-o oarecare măsură, mi-a răspuns, însă oamenii-fluturi sunt rari, apar și dispar în mod spontan, cât să prindem din zbor aroma minunii.

I-am dat dreptate, însă eu m-am referit la acei oameni comuni, asemănători, care se află printre noi și datorită sufletului lor forțele răului nu izbucnesc arteziene din pământ. Nu i-am mai spus nimic în legătură cu acest subiect, și am lăsat discuția neterminată. Pentru o altă ocazie. Ne-am luat la revedere, înserarea dădea primele semnale prin umbrele tot mai lungi.

M-am întors spre casă hotărâtă să continui cartea cu doctorul pe care am abandonat-o prea ușor. Trebuie să dau de ea, s-ar putea să descopăr ceva incitant, precum la această femeie.

Dar tot nu am reușit. Întinsă puțin în pat, am ațipit din nou. Creșteam pasăre lângă un munte, dar nu din mine, ci din mintea mea, zboruri din zboruri. Un fel de

ritmare a ideii de libertate. M-am întrebat câți ar dori să fie ca mine acum. Oamenii nu pot zbura. Poate că numai într-un vis se petrec minuni. Deodată am văzut o făptură apărută de nicăieri. M-a întrebat cu ce scop am venit pe tărâmul ei.

– Am muntele acesta de la începutul lumii, mi-a spus. Sunt stăpânul lui, trebuie să pleci. Sunt obișnuit cu singurătatea mea.

Nu știam ce să răspund. Eram silită să ies din acel loc, dar îmi părea rău. Așa că l-am ispitit:

– Dar nici nu știi cine sunt și de unde vin! Nu vrei să-ți povestesc? Eu sunt din lumea oamenilor.

– Lumea oamenilor? Voi nu aveți aripi pentru zbor și totuși se găsește câte unul ca tine, să dea buzna. Cum ai intrat aici?

– Nu știu, i-am răspuns. M-am întins pe pat să mă odihnesc și m-am trezit aici. Prin somn am trecut, fără să vreau, nici nu știu unde mă aflu acum.

Nu știa ce este somnul. Mi-a cerut să-i povestesc.

Somnul? Oamenii au nevoie de somn pentru a-și reface puterile. Închid ochii și adorm, adică nu mai știu de ei câteva ore. Câteodată ne încurcă gândurile, avem multe neliniști și oricât am încerca să adormim capul

lucrează și ne ține treji, iar asta se cheamă insomnie. Și-atunci ne petrecem nopți întregi în care ne judecăm, căutăm răspunsuri, ne facem procese de conștiință. De multe ori și pe mine mă prinde dimineața după câte-o noapte albă în care am trecut prin sita vinovățiilor mele. Atunci mă gândesc cum să-mi golesc sufletul de plinătatea nopții care m-a copleșit de gol. Somnul este o punte pe care sufletul colindă singur detașat de minte, are un mesaj de fiecare dată, și-i singurul care ne descoperă. Somnul ne duce la eul profund. Acolo ne revedem adâncurile în oglinda câte-unui vis. Amândoi trebuie să ne supunem în limpedea ei tăcere. Oglinda visului o poartă îngerii care ne urmăresc. În realitate ne rupem în bucățele pe toate drumurile, dar în somn ne întregim.

– Drumurile? Ce este un drum? m-a întrebat iar, fără cuvinte. Eu stau aici dintotdeauna. Sunt duhul acestui munte și aici e locul meu.

– Ce este drumul? am exclamat surprinsă. E singurul lucru care ne asigură deplasarea și trecerea pe pământ. Drumul face parte din misiunea omului. Suntem dominați de drumuri, ceea ce ne face să fim liberi. El ni se adresează prin deschidere și numai de pe

câte-un drum ne putem întoarce mereu acasă. Și calea spre vis este un drum, ca și cum am intra din realitatea noastră într-un tablou de unde ne va scoate o mână nevăzută.

– Vrei să vezi muntele meu? mi-a spus prietenește.

Și-n timpul acesta m-a mângâiat și am încetat să mă mai tem. Îl urmam fără să vreau, fără să mă opun. Am început să văd muntele lui. Nu avea reguli fizice, plutea.

– Eu îmi iubesc muntele, mi-a șoptit în ureche deși se afla mult în fața mea. M-am trezit aici, lângă el, împreună cu el și-acum e punctul meu fix. Voi aveți un punct fix? Tu ai?

Nu știam ce să spun. Punctul fix e corespondentul credinței, de neclintit, dar deseori m-am depărtat de el, din cauza simptomelor mele de egoism. Puteam să-i vorbesc despre fiul meu, principalul punct fix, dar riscam să nu știe ce înseamnă să ai copilul tău. Am tăcut.

– Nu știi ce-i un punct fix? El începe și încheie totul, și nu poate fi dominat.

Am înțeles că se referă la origini, la geneză, motorul nevăzut care face totul să se miște. Muntele avea semnificația tuturor lucrurilor pentru această făptură.

– I-ai pus un nume? l-am întrebat. Tu ai nume?

– Nume? Eu sunt el, și purtăm numele tău. Nu ți-am spus de la început. Am crezut că te vei recunoaște.

Recunosc că m-am speriat și m-am trezit. Iarăși m-am întâlnit cu mine în vis și nu m-am recunoscut. Am privit pe fereastră, se înnoptase afară, era întuneric. Nici nu mă interesa să știu cât e ora. Nu voiam să-mi distrag atenția de la vis. Ciudățenia lui mi-a umplut camera și am înțeles că eu sunt un munte care se urca pe sine. Renasc și-l urc în fiecare dimineață. A început să-mi fie cald. Cartea care fusese lângă mine, acoperită de pătură, mă putea scoate din starea confuză. Cartea se afla aproape, dar eu am căutat-o tot mai departe. Cine să fie Cristina din povestire, personajul acesta care m-a deranjat puțin din moment ce am lăsat-o atât de ușor din mână, mereu distrasă de altceva. Poate-i fata de la poalele muntelui care a crescut din ea, eu, la vârsta de șaisprezece ani. Nu știu dacă mi-ar plăcea să mă întâlnesc din nou cu mine, față-n față. Cum m-aș putea privi? Am mâinile ridate și pline de nisip. Pe fata de paisprezece ani aș speria-o, nu ar înțelege că eu m-am schimbat atât de mult. Viața m-a transformat. Atunci voiam să plec de acasă, iar acum îmi place să mă întorc acasă. Ne-am respinge sau am trage una de cealaltă

fiecare recunoscându-și partea ei. În mod sigur ar fi o luptă în care oricare dintre noi ar învinge ar fi o victimă. Am înțeles de ce m-am oprit cu cititul pe banca de lemn. Nu voiam să mă regăsesc în personajul ei, mereu fugind de realitate, mereu temătoare. Am crezut că am pierdut-o pentru totdeauna, dar ea încă mai trăiește în mine, un fragment contaminat de frică. Drumul meu are întoarceri la ea, prin poezie. Deasupra tuturor poeziilor mele plutește Cristina, mă însoțește mereu. Ea încă mă iubește, iar asta mă împiedică. Ea este vocea lăuntrică.

Cristina îmi tot repetă că e foarte important să fii un om neobișnuit, dar nu-mi dă nicio pistă certă. Ea poartă gura învăpăiată, mă înspăimântă. După trecerea atâtor ani inima ei este singurul martor al tinerei mele existențe. A fost prietena și confidenta sufletului meu, iar acum se află captivă în memoria respingerilor mele. Șoaptele ei îmi vorbesc despre trecere, și despre cum am crescut împreună. Îmi vorbește despre primul sărut, mereu cu noi înțelesuri, niciodată până la sfârșit. Mereu se evaporă într-un râu nevăzut. Vine cu grație, dar dispare brusc, deranjată de răceala mea, apoi din nou revine. Ea este simbolul care caută să mă transforme. Ideea că o voi lăsa să moară nu-i dă pace, pretinde că mă

cunoaște și-mi lasă mereu impresia că-i sunt permanent datoare. Incursiunile vieții mele au târât-o după mine, prin acceptare. Într-o zi când privisem cerul am simțit-o cel mai aproape.

– De mică priveai cerul! mi-a șoptit. Nu ai descoperit nici acum ce căutai atunci. Tot ce am încercat să țin viu în tine, ai lăsat să se piardă pe drum. Ai citit mii de cărți și tot nu ai aflat. Te-ai privit în oglindă, dar tot nu ai observat că eram în pielea ta. Fiecare om are un înger, dar nu știe că este zburat din pielea lui, să se salveze de ispita întâiului sărut, iar fântâna lui vie se află în sufletul pe care-l urmează peste tot. Eu vin la tine pe neștiute, de câte ori te simt în primejdie.

Cu alte cuvinte, am purtat-o cu mine tot timpul, și în toate zilele cum și-n ziua de care am scris, a fost cu mine pe tramvai, în florărie, în magazin, pe terasa cu stâlpi, pe stradă, peste tot. Poate că ea a sunat atunci și la sonerie, și din cauza gândurilor gândite de ea am trecut de gară și am pierdut trenul spre Timișoara. Dar cum de are putere? Ceva o resuscitează mereu.

Cum să o scot din mine? Eu rezid din ea, iar acum ea mă experimentează. Am șanse s-o alung dacă aș

ironiza-o, dar în ce o privește ea însăși este imaginea mea în oglindă. Mă îndoiesc că aș reuși să mă scuz, dar încerc.

– Dragă Cristina, i-am spus, acum că putem sta de vorbă, vreau să știi că te-am lăsat în urmă. Nu-ți pierde vremea cu mine. De zeci de ani te consider inferioară, nu te mai împuternicesc, nu mai semăn cu tine. Ți-am arătat de multe ori că nu mai am nevoie de prezența ta. Îmi amintești mereu despre aceleași lucruri fără să ții cont de realitatea în care trăiesc în prezent. Nu sunt pacienta ta. Acum merg la evenimente literare, scriu cărți, citesc, mă plimb, nu mai locuiesc demult în pielea ta. Nu înțeleg de ce mă cotopești? Profiți de slăbiciunile mele, îmi cunoști harta drumurilor, iei decizii în locul meu pe când eu nu mai am nevoie de tine. Aș putea să te domin, dar te văd palidă și temătoare, cum te-am văzut când te-ai dezis de tine, acolo, pe banca de lemn. Atunci am simțit pentru prima dată fiorii iubirii, dar tu mi-ai întors spatele și ai fugit. Nu m-ai înțeles. Am stat ore întregi, singură, gândind la iubirea care mi-a umplut mintea. Te-am căutat pe toate străzile satului, în locurile de joacă, simțeam că ești undeva pe-aproape, până mi s-a făcut sete și m-am oprit la o cișmea, să beau apă. Apa nu mai era apă, fără tine. Gustul ei dulce-acrișor mi-a dat

impresia că beau licoarea zeilor din Olimp despre care am citit, și nu am putut să-mi potolesc setea. Dacă te-ai fi arătat și-aș fi cerut să mă conduci undeva unde apă-i bună. Pentru că tu le știai pe toate. Bunica nu știa. Nici nu am întrebat-o căci riscam să iscodească de unde știi că există o apă dulce-acrișoară și m-ar fi întrebat dacă am gustat ceva nou. Pentru că băiatul m-a sărutat atunci pe bancă, dar tu ai fugit când s-a apropiat mai mult de mine, iar eu am aflat de una singură ce-i sărutul. Atunci m-a rănit, m-a îmbolnăvit de noutatea căreia nici nu știam că i se spune dragoste.

Seara, la masă, m-am văzut în oglinda agățată în perete, eram palidă. Bunicul a crezut că-s necăjită pentru leagăn și mi-a spus că-l va repara. „Nu-l mai fă, bunicule! Nu mai am nevoie de el. Mai bine ies mai des, să mă plimb cu fetele!” i-am strigat. Unde te aflai când am ridicat vocea? Poate stăteai ascunsă în livada de pe deal, într-un măr sau într-o frunză. Nu ai auzit nimic, nu ai văzut nimic. Nici mirarea bunicului, nici supărarea bunicii că nu se putea ruga în liniște. Nu le-am vorbit niciodată răstit până în seara cu pricina. Dar tu nu știi ce înseamnă sărutul. Te face statuie de piatră, și nici nu poți vorbi un timp.

Spațiul și timpul rămân cei mai neclintiți inamici ai omului. Acum ajung să-mi dau seama că eu sunt de fapt o extensie a Cristinei și nici nu mi-a trecut vreodată prin cap că ea este cea mai în măsură să mă apostrofeze. Din nevoia de replică i-am scris mai sus. Între noi două curge un râu de tăcere, care pare mai degrabă amenințare decât liniște.

– Ești gata să-i ceri scuze? mă întrebă inima Cristinei.

Nu pot asta. Viața m-a învățat că amintirile se recompun mereu atâta vreme cât le menții vii. Nu sunt sigură că aş purta-o cu ușurință. De multe ori silueta ei îmi trece prin față, mă încurcă să-mi ating obiectivele. Nu pot s-o iert că a trădat, iar primii mei pași fără intuiția ei m-au dus în pădurea necunoscută a lumii în care trăiesc cu multe goluri, străzi fără nume, uși încuiate. Dar dacă îmi rămânea alături? Ar fi fost bine? Mă fascinasă visul cu muntele, am revenit la el.

Ce se poate ascunde în miezul unui vis? Visele sunt urmate de trezire, iar trezirile, din nou, de vise, cum și luna de soare, ziua de noapte, foamea de starea de sațietate, plânsul de răs, toate spre servitutea nevoilor noastre. Scriu ce gândesc și aripile Cristinei ating ușor

hârtia mea de consolare. O simt asociată cu mine, îndură neliniștea. Încerc să mi-o amintesc. O fetișcană durdulie, cu părul împletit în două codițe, luminoasă ca un strugure alb lucit de soare. Ea știe tot ce port în mine, vine de peste tot prin vocea mută, mă-ndeamnă să deschid fereastra când știe că greierii încep să cânte, îmi scoate eșarfa verde înaintea ochilor în zilele înnorate, îmi pornește soneria ca să mă extragă din apatie, îmi dă ochii ei când nu-mi găsesc ochelarii, își ia zborul și dispare când îmi deschei cămașa, iar azi mi-a dejucat planul ca-n multe alte dăți.

Dacă săptămâna trecută ajungeam la Timișoara, nu aș fi intrat în vraja unui stâlp de terasă; de-mi găseam azi cartea mai repede, nu aș fi întâlnit-o pe femeia din parc. Cristina este ploaie, soare, vânt. Acum nu știu ce face femeia din parc, dar într-o zi eu cred că va fi acolo, într-un loc gol pe care-l va umple doar ea, sub o formă sau alta, spre liniștea mea, ca un înger. Nu știu dacă îmi voi mai revedea prietena, dar și ea va veni într-o zi, tot așa, sub o forma sau alta.

Poate că lumea va naște într-o zi o generație de îngeri, mă gândesc în timp ce lumina soarelui scade și ceasul de masă se întunecă. Trebuie să aprind lumina.

Deasupra pleoapelor noastre pornește cerul care așteaptă să-l ajungem, rînd pe rînd. Fiecare om are misiunea de a-și deveni propriul loc în slava cerului, să-și lase urma pe pămînt care să-și poarte singură de grijă, și să nu piară niciodată. Ne încercăm inima cu tot soiul de iluzii nefertile și ajungem să dispărem într-o zi cu tot cu amăgirile noastre, în urmă iscînd doar o mică furtună care se va stinge încet. Aveam numai șapte ani cînd am vrut să-mi prind umbra. Era o zi senină de vară cînd am văzut pentru prima dată o pată întunecată lipită de mine pe drum. Cu cît mă aplecam s-o ating, cu-atît mă trăgea într-o prăpastie. De-atunci sunt mereu pe buza începutului ei.

– Adevărul este că nu m-am schimbat deloc, dragă Cristina! Gîndurile mele de femeie se desprind și-acum de pe banca veche pe care ai înmugurit. Acei muguri pereni stăruie în fiecare anotimp, și înainte de-a adormi cresc în mintea mea, safire. Mi-e dor de multe ori să-ți mai văd rochița pe umbra mică.

Legat de umbră, am cunoscut odată un bătrîn care trăia singur într-o casă de lemn, pe un deal. Nu avea ceas, se ghida doar după umbra unui nuc.

– Și când este înnorat, și nu se vede soarele? l-am întrebat. Cum faceți? De unde știți când să plecați la biserică?

– Cum de unde? Știu după cum arată cerul, mi-a răspuns foarte precis.

– Norii nu sunt la fel niciodată, și soarele aruncă aceeași umbră! Nu aveți cum să vă luați după cum arată cerul! i-am spus zâmbind.

– Nu spun de soare și de nori, mi-a răspuns. Cerul meu e altceva.

M-am simțit obligată să tac și l-am lăsat acolo singur, cu tainele lui. Și m-am revăzut cum am coborât dealul pe o cărare de iarbă. Ea m-a atras în mrejele ei și am pătruns într-o meditație verde, scurtă și intermitentă, într-o succesiune de revelații cu Cristina. În prima, la primii ei pași, își căuta echilibrul prin cameră, în al doilea a descoperit strada pentru prima dată, apoi, în următoarele se tot deschidea încet – o floare albă. Visele curgeau peste mine valuri de lumină și m-am trezit în lumina veiozei, rămasă aprinsă. Să fie visele doar niște imagini descărcate de creier? Odată cu ele te întorci în vremuri trecute prin uși de liniște, și ajungi în poieni cu păsări vorbitoare ori pe câmpii de toamnă pe care paiele

rămase descântă pustiul. Fiecare loc ascunde un simbol. Bunăoară cum și castelul pictat din rama pe care mi s-au trezit ochii. Îl am de câțiva ani, dintr-un magazin de vechituri. Peisajul se află pe un munte mic, la poalele căruia un lac necunoscut oglindește cerul. Pare un castel din basme cu aerul încremenit pe turnurile roșiatice. Îmi imaginez că o prințesă îl locuiește dincolo de ziduri. Când vreau să ies din singurătate, dau viață obiectelor.

– Vino și sălășluiește în mine, mi-a strigat. Eu nu îmbătrânesc niciodată. Dacă nu știi cum, mai întâi de toate trebuie să-ți dorești. Pentru tine stau eu aici. Știi că nu aș exista fără puterea imaginației tale. Singurul meu înger ești tu, nu în sensul că doar tu știi de mine, ci și pentru că eu ți-am simțit nevoia. Castelul a fost gol, mă aflam adormită în uitare, până tu nu mi-ai dat viață din plăsmuirile tale.

Mi-am dat seama că aceasta este cu adevărat puterea divină a omului. Să recreeze lumi cu puterea minții lui, în care să evadeze din real. Ce puteam face pentru ea? o plăsmuire? Starea ei de prezență este obligația mea de a-i asigura persistența, chiar dacă e totul e un joc. Poate fi și jocul o cheie de mântuire. Continui să construiesc lumea prințesei mele. Fereastra

deschisă mă primește și ajung în interiorul castelului ca într-o statueta antică, ciobită, prin golul căreia trecutul caută un ciob spre ieșire în prezent. Așa se rostogolește mereu mintea mea, spre locuri tainice din care desprind povești în zmei de hârtie, trecători. Prințesa ascunsă este prietena mea de cuvinte când secundele îmi trec mai greu. Ne întâlnim în fiecare seară când mă întind în pat, și dintr-odată între noi crește o câmpie galbenă de rapiță cu o singură potecă. Deasupra, pe tavan, un soare mic îngână un cântec despre pace, vrăjește camera. Întotdeauna am căutat pe toate căile urmele care duc spre pace. Ea mângâie ca un duș cald după o zi friguroasă. Poți întâlni pacea, dar nu va rămâne împreună cu tine numai dacă te subordonezi idealurilor ei. A trebuit să învăț prin ce structuri vine pacea – prin terenul de lipsă al orgoliului, și fără niciun strop de ură pentru toate ființele lumii. Cu trecerea anilor m-am apropiat tot mai mult de marea interioară unde eul meu plutea în golul inimii, dar niciodată nu ne-am strâns mâna, deoarece cu cât mă apropiam cu-atât el făcea valuri de protecție care mă înfricoșau să înaintez, și astfel mă retrăgeam, mereu învinsă spre țarm. În seara aceasta m-am dus la oglindă să exerseze răzbunarea Cristinei. Am citit undeva că astfel

te poți rupe de trecut, numai așa, mentalizând o confruntare directă.

– Hei! Care este explicația? Depinzi de apa mea, dar nu mă lași mă apropii de tine! i-am strigat imaginii oglindite, privind fix în ochii Cristinei.

– Vrei să mă arunci în apă, știi! mi-a răspuns din adâncul oglinzii. Dar tu nu știi că ai nevoie de mine pentru a-ți ușura viața. Mă resping pentru ceea ce ești, și te temi să nu mai suferi din pricina mea. Eu sunt Cristina de care ai nevoie să te ții de mână, ca să te vindeci pentru totdeauna. Ai vrea să nu mai exist. De aceea ai lăsat cartea necitită. Te supără amintirea, dar în același timp nu te poți separa de ea. Nu timiditatea te deranjează, ci gândurile feciorelnice în care mă vei reînsufleți. Trebuie să citești cartea până la sfârșit. Atunci voi veni eu la tine cu mâinile goale de regrete, mă voi preda ție pentru totdeauna cu rugămintea să mă ascunzi într-o rădăcină de floare.

Conversația interioară m-a influențat să continui lectura. Aveam toată noaptea la dispoziție, iar somnul îmi trecuse deja prin ațipirile serii, totuși am continuat:

– Astăzi puteam să termin cartea despre tine, dar ai fugit prin toate căile. Te-ai ascuns ca atunci când m-ai lăsat singură pe bancă.

– Nu m-am ascuns, mi-a răspuns. Sunt prezentă mereu în tine, chiar dacă între noi se întind nisipurile atâtor zeci de ani.

Privesc cartea de pe noptieră și mă întreb cum de reușesc câteva hârtii tipărite să sporească influențe? fără voce, fără mișcare... Îmi vine un gând ciudat, ca un fel de încordare că eul meu s-ar putea să mă trădeze. O îngrijorare mentală îmi umple camera. Simt că dacă mai stau mult în ea, fie voi adormi din nou, fie voi face un atac de panică. Mai bine îmi caut ceva de curățat, în baie sau în bucătărie, pentru vreo oră. Când eram copil mama mă puneă să spăl podeaua laminată din bucătărie. Îmi plăcea s-o fac să strălucească, și îmi dădea senzația că posed puteri magice. Eu îi cerusem mamei să fac treaba de multe ori, înainte de a-mi deveni o responsabilitate plăcută.

– Fata mea! mi-a spus mama, glumind, într-una din acele zile, doar n-ai vrea să devii spălătoreasă de podele? Asta văd că-ți place tare mult.

Eu nu aveam idee clară că trebuie să devin ceva, așa că nu știam ce să răspund. Strălucirea m-a fascinat întotdeauna, chiar și-n modesta noastră casă de la țară, și acum, chiar de mă aflu pe-o stradă mai întunecată sau un gang, eu știu că voi ajunge la un capăt cu lumină pentru că simt de la depărtare aroma luminii, iar dacă am un moment de paloare știu că va trece pentru că eu cred în steaua mea care nu pălește așa cum și în hârtia de scris pe care-mi aștern gândurile. Las pixul să lunece cum simte el pe hârtia destinului, și astfel mă umplu de-o bucurie intensă, căci hârtia prinde suflet de ființă umană în chiar subțirimea ei.

Plec într-un tur de recunoaștere a casei, să aranjez unele lucruri, și preocuparea mă va ajuta să uit multe, va produce o schimbare în mai bine în mine. Schimbările mereu le încerc, îmi spun în timp ce spăl faianța din baie pe care și alte generații au întreținut-o, căci nu am schimbat-o după ce m-am mutat în această casă moștenită de o femeie care nu a investit nimic în ea. Faianța este

albastră, îmi place, și nu cred că o voi schimba degrabă. Seamănă grozav de mult la culoare cu zugrăveala din camera bunicii. Faianța albastră îmi asigură o

legătură cu casa de odinioară, un echilibru între prezent și trecut. Câteodată îmi apare în față camera veche, în forma ei reală, apoi dispare ca un abur. Dacă aș reuși s-o ating cu degetul poate ar deschide o ușă. Masa de lemn cu picioare sculptate, pline de carii, gemul vopsit în verde, patul simplu de lemn, toate ar tresări însuflețite de umbrele care nu vor să se rupă, amintiri despre vremuri care s-au stins. Nu demult, într-o dimineață, m-am trezit cu luna plutind nefiresc la geam. Câtă vechime are luna și încă fascinează. Pare o fantomă din vechime care adoră să se plimbe în jurul pământului. Așa rămân și lucrurile iubite, fidele chiar dacă le prăfuieste timpul, și nu se depărtează datorită forței sufletești de atracție.

Frec faianța să o fac lună, cum se zice, și mă gândesc la îndepărtata lună. Pare o scrisoare a cerului. Nu pot să-i ignor misterul, nu o pot trece cu vederea fără să-mi imaginez văzduhul ei. Pe cealaltă parte ascunsă începe sfârșitul vieții pământene. M-am îndrăgostit de ea pe când nu-i cunoșteam rolul de satelit natural. M-a atras aerul ei îndepărtat, care-i de fapt inexistent pentru oamenii de știință, dar pe care-l simt în nări poezii. Adevărul este că luna are farmec. Ușor de înțeles de ce o

regăsim în scrierile poezilor. Munca ei de rotire se risipește spre deliciul visătorilor. Mai târziu, după ce i-am descoperit proprietățile și funcția, mi-am dat seama că, într-adevăr, ea este o moștenire divină, un briliant viu din partea genezei. Cu prilejul nopților senine luna redactează lumina pentru ochii care caută temeinic fuga de obscuritate. După ce am terminat de spălat faianța m-am îndreptat spre bibliotecă, să-i aranjez puțin rafturile. Sute de cărți nemișcate de multă vreme, care nu dau semne plictiseală. De ani de zile tot vreau s-o donez, le-am citit pe majoritatea, dar de fiecare dată mă răzgândesc. Simpla vedere a cărților îmi oferă un fel de vaccinare împotriva ignoranței pe care-o observ în fiecare zi.

Și cartea cu doctorul are locul ei pe raft printre celelalte care găzduiesc lumi, chiar imperii. În fața mâinii care o scoate orice carte se lasă atrasă în povestea noii ei călătorii și își însuflețește personajele, așa cum e și Cristina. O astfel de fată ar fi putut fi una dintre sfinte și poate încă mai așteaptă mirul împăcării cu mine. Însă conversația de pe banca de lemn a conturat un canal pe care apa vie s-a vărsat și s-a pierdut în apa lumii. În acel moment ea s-a ridicat și a părăsit banca, și-a ucis păpu-

șile înainte de a o lua la fugă spre alte suflete mai mici. O lume se poate schimba rapid, într-un minut, chiar secundă, când cerul vibrează în toate culorile spectrului, o stradă mișcătoare cade într-o înțepenie fermecătoare, când din cortina primului sărut crește o panoramă de culorile focului. Pentru că deși ai picioarele pe pământ, mintea colindă dincolo de stele, și te afli ubicuu, în același timp în două spații diferite.

„Eu trăiesc în lume, dar sufletul meu este universal și, chiar dacă nu m-am întâlnit niciodată cu Dumnezeu, mă simt familiară cu el!” mi-a spus odată o călugăriță, continuând să zâmbească în vreme ce eu nu spuneam nimic. Există momente de neuitat care se scriu cu litere de sidef în jurnalul anilor noștri. Ea avea o seninătate interioară care se răzbuna împotriva lumii. De multe ori mă las îmbrățișată de mâinile ei nevăzute, și câte-o povară de moment o împart cu astfel de persoane sechestrare în memoria mea.

Într-o altă seară am avut bucuria s-o reîntâlnesc și să-i descopăr altă flacăra ascunsă. Îmi spusese: “Scoate-ți pantofii de câte ori ai ocazia să faci pași cu tălpile goale pe pământ și vei simți praf dintâi din prima stea!” Nu prea am această posibilitate, trăiesc în oraș, în programe,

dar de multe, ori în mintea mea, trec în tăcere, desculță, câte-o câmpie, iar ea răsuna în forma mea solitară. Uniunea între om și natură este minunată în duh. Împodobește viața noastră săracăcioasă. Un fel de a doua naștere. Prin ea intrăm în spații nevăzute de ochi, putem gusta din pâinea cerului, hrana îngerilor, iubirea îndulcită de Dumnezeu. Totuși am întrebat-o:

– Nu este greu să trăiești în călugărie? Mereu să vă rugați, să fiți ruptă de realitate și doar în comuniune cu Dumnezeu cel nevăzut?

– Nu reprezintă un efort, doar pentru tine și cei asemeni ție, pentru că nu cunoști! mi-a răspuns. Nu există opreliști care să mă determine să renunț la viața mea de acum. Eu trăiesc și mă mișc în interiorul alegerii mele. Într-o zi, pe malul unui râu, am ieșit din învelișul lumesc preț de un vis, și atunci mi-am dat seama că nu voi mai trăi în reîntoarcere. La început mi-a fost mai greu, dar cu trecerea anilor m-am simțit tot mai bine în pielea mea. Asta de fapt și căutasem. Tu te simți bine în pielea ta?

– Cred că da! i-am răspuns.

– Dacă numai crezi, înseamnă că mai trebuie să cauți răspunsuri! Trebuie să visezi cu mirosul, să guști cu ochii, trebuie să vezi începutul dintâi în toate clipele zilei. Trebuie să fii convinsă! mi-a spus, și a plecat căci i se apropia ora de închinare.

Rămasă singură, cu ochii după ea care se depărta ca o corabie neagră, am stat încremenită ca un obiect care ar vrea să se miște. Și stabilă, dar și dornică de mișcare, de transformare. Referința călugăriței m-a lăsat pe gânduri. Dacă aș căuta nemulțumiri în adâncurile mele, probabil aș tânji ca o barieră de cale ferată după un tren accelerat. Iar orice renunțare la vreun gol duce spre o altă captivitate. Ca să pun un plus undeva, el va fi luat din altă parte lăsând în urmă un minus. Cert este faptul că ne-am cunoscut amândouă ca să ne aruncăm una alteia câte-un vâl de asemănare. Ne-am bucurat de întâlnire, una pentru cealaltă reprezentăm o persoană asupra căreia se pot revărsa nedumeririle strecurate în întrebări și deschiderea perspectivelor de gândire. Prin contrastul prezent, ne-am confirmat fiecare în parte, ceea ce spune multe despre dimensiunea spirituală care ne identifică într-un punct deși substanțele noastre sunt total diferite.

Pesemne că ea a fost rânduită să intre în viața mea, precum și eu într-a ei. Există o ordine a lucrurilor. Întâi lipsa, apoi nevoia lor.

Decât să mă gândesc la astfel de filosofii sau să mă întorc la Cristina, mai bine citesc din biblie, mi-am spus după ce am terminat de aranjat prin casă. Am deschis biblia la întâmplare: „Și credința este o încredere neclintită în lucrurile nădăjduite, o puternică încredințare despre lucrurile care nu se văd”, am citit și m-am oprit. Încrederea este doar o senzație iar senzațiile nu sunt raționale. Nădejdea, la fel, este dorința fără temei material. Iar aceste două, încredere și nădejde, asigură calea spre ceva ce nu se vede, dar care își trage substanța prin cele două sonde nevăzute. Marele adevăr stă ascuns, iar noi trebuie să-i ajungem în compoziție și să ne integrăm în compunerea lui, prin descompunere. Există o voce mai presus ca toate vocile pe care o regăsim în toate sunetele pământului, și ea ne face captivi între cuvinte și tăcere, într-un cerc al destinului. Se presupune că omul se consumă pe sine, clipă de clipă, chiar dacă nu face nimic conștient în acest sens, pentru că ulciorul i-a fost umplut cu viață o singură dată spre-a lui golire. Apoi, de la prima suflare, primește ceva în corpul său,

ceva ce are nevoie de propriul aer spre a-și întreține rădăcina crescută doar pentru a fi smulsă din țărână, și întoarsă în visul cel mare din care a încolțit. Timpul consumă lumea.

Am întrebat-o odată pe mama dacă i-ar plăcea să se întoarcă timpul, dacă ar mai vrea să fie copil în vremurile de odinioară. Mi-a răspuns: „Dar eu nu le-am uitat!” Nu la ținerea de minte m-am referit eu, însă prin răspunsul ei mi-am dat seama că noi purtăm și trăim tot timpul fix timpul care ne-a purtat și trăit pe noi. Nu ne putem întoarce în timp deoarece timpul este în noi, în fiecare, și ne reflectăm unul în sensul celuilalt. Nici nu te poți scuza prin prisma timpului. Ar fi ca și cum ai lovi o statuie cu ciocanul, să-i vezi interiorul, dar astfel ai distruge unitatea, i-ai tulbura istoria. Cristina mi-a vorbit din unitatea oglinzii. Mi-a cerut s-o citesc, s-o accept și astfel ea va ieși din mine, ca eu scot s-o ascund într-o rădăcină de floare. Însă se va margini să rămână acolo pe vecie? Așa cum stă un munte?

Într-un concediu, un turist m-a întrebat: „Ce-i acest munte dacă nu o simplă ridicătură de pământ, nesemnificativ dacă e văzut de sus?” Nu i-am spus că avem norocul să-l privim de jos, că posedăm un dar prin faptul

că-i putem privi vârful înălțat din tăcerea-i întunecată și să-i fim complice spre înălțimea de nepătruns a cerului.

S-o îngrop pe Cristina într-o rădăcină de floare ar însemna că o socotesc vinovată și s-o încremenesc precum un munte de pământ. Bineînțeles că seva ei va intra în tulpina florii la fel ca și aceea a muntelui în ierburi și păduri. O las captivă în filele cărții, dar liberă să-și aleagă un alt cititor. Până la urmă de unde vine această viață care s-a cuibărit în noi, frământată de minunile necuprinse, de ceea ce nu se vede? De acel mister care s-a impus lumii? Mângâie-mă pe frunte... îi spuneam, la vreme de necaz, mamei. Și la atingerea ei îmi tresărea un zbor în cap, un zvon de speranță. Mereu aștept ceva, o taină care să vină din taină. O iscodesc de multe ori în trilurile păsărilor, în diminețile jilave de toamnă, în lătratul vreunui câine. Aș putea renunța la așteptarea mea, în ciuda ispitei de-a răscoli viața, dar nu aș rezista decât până la următoarea primăvară când mugurii pocnesc din uscături. Ce nălucă multiplicată se ascunde în toate? Farul care luminează noaptea, ziua nu-și mai are rostul. Zborul pescărușului se poate confunda și cu cerul și cu marea.

Spune tu, cititorule, ai intra vreodată în lumina unui far pentru a-i gusta tristețea? Ori în golul unei trestii bătută de vânt? Ai fi pregătit să te întâlnești cu gândul care poate să apară din orice gol?

Sau să descoperi setea într-o apă, nevoia de lumină a întunericului, muțenia clocotitoare în rostirea cuvântului? A fost odată vremea unicornilor, care le vorbeau oamenilor: „Lumea voastră își va pierde minunăția, iar atunci ne va pierde și pe noi!”, dar oamenii nu i-au luat în seamă, îi pândeau, să nu se întâlnească. Urmele unicornilor se mai observă în mâinile care tremură de emoție, în umezeala ochilor ce lăcrimează pe o pânză de păianjen, în umbra nemișcată a cuiva care așteaptă pe-o cale sau în umbra ezitantă a altcuiva în alegerea unei singure căi.

Tot ce a putut învăța omul de la ei ar fi faptul să dăruiești ceva fără să bați după aceea din palme. Pe vremea când trăiau unicornii, omul stătea smerit la picioarele Domnului, ar fi traversat deșerturi numai ca să vadă o urmă a trecerii lui. M-am întrebat adesea dacă visele au legătură cu efectul de întrezărire al minții colective. Există câte-un ciob de vis în care viața nu se reflectă așa cum o cunoaștem.

E târziu, trebuie să mă pun la somn, mâine merg la serviciu. M-am întins în pat și am văzut luna. Ea mi-a intrat în suflet, o lumină nemăsurată și inima mea s-a unit cu lumina ei. Continuam s-o privesc iar ea a început să închege chipul meu. Eu eram ea, ea eram eu, lipite la tâmple de vis. Nu mai auzeam tic-tacul ceasului, camera se depărta, de undeva de sus mă vedeam în camera mea, pe pat, dar eu mă aflam deja departe. Aveam o chemare spre un loc necunoscut. Urmând acel gând, am mers mult până am ajuns la un zid înalt. Pe el scria: „Nu știi cât ai gândit până acum fără de folos?” Nu cumva Dumnezeu a lăsat acest mesaj pentru visătorii înfierbântați? m-am întrebat în vis. Nu suntem totuna cu visele noastre. Uneori mi se pare că aud toamnele vechi în pocnetele nucilor pe trotuarul făcut de bunicul, cale dispărută în timp asemeni umbrei nucului și nucile îmi par comori, perle de apă pe pânza unui păianjen bolnav.

Astfel cugetând uneori mă cuprinde o dragoste nemăsurată pentru viață. Ea se deschide un drum fără vreo împiedicare spre cer și nu-mi mai e frică de nimic. Sufletul mi se lipește de inima văzduhului și fără de veste mă aflu în inima albastră a cerului. Nu voi putea povesti niciodată acea frumusețe. Știu că intru acolo de

multe ori și nu ne deosebim. Suntem două entități una în serviciul celeilalte, precum sabia și teaca ei, și totul e lumină. Sub fruntea mea se deschid mii de ochi inundând cerul cu stele.

De aceea cea mai mare grijă a mea este să-mi pun nădejdea în puterea minții, fără să mă cred un om însemnat. Când, cu ani în urmă, am început să mă apropii mai mult de oameni m-am dezobișnuit să mai fiu precaută în exces. Și așa, din solitara care am fost, am reușit să închez câteva prietenii, chiar dacă unii nu mi-au văzut dealurile de aur, de acasă, deși eu am fost prezentă în poveștile lor, pentru că omul are nevoie de poveste. Ele sunt diferite căci noi, deși suntem asemănători căutăm diferențe în plămada aceluiasi lut. Însă cu toții am putea arăta la fel ca îngerii dacă nu am strânge în oglinda de jos a cerului toate sclipirile cerești, cu ochii ucigător de iscoditori. Să fim strălucitori ca o clipă blândă de duminică, că blândețea duce la strălucirea copilului care se joacă, a basmului care se citește, a căii albastre care duce spre un vis.

O! Visele lumii au împământenit cerul până la steaua cea mai îndepărtată. Tot ce-am povestit în această poveste, am visat în câteva secunde revelatoare pe când

mă aflam în biserică la celebrarea liturghiei, după care am auzit cuvintele preotului ce rosteau crezul.

„Cred într-unul Dumnezeu...” și din spatele lui o undă de lumină a început să vibreze șoptitor: „Nu mai ești copilul din urma pașilor tăi. Ești copilul de acum din cel care ai fost și așa vei rămâne.”

Am întrebat pe cineva la ieșire dacă a observat ceva ciudat în timpul rostirii crezului. M-a privit cu ochii blânzi ai călugăriței de odinioară și mi-a spus că a văzut o undă de lumină deasupra mea care vibra șoptitor: „Spune-mi când te vei naște din nou. Să-ți pregătesc un drum mai curat și un nou nume”, după care mi-a șoptit la ureche ceva rămas încă de neînțeles pentru mine. Ceva ce deocamdată nu pot să împărtășesc cu nimeni.

[http://www.librariacoresi.ro/shop?&search
=Domnica+Pop](http://www.librariacoresi.ro/shop?&search=Domnica+Pop)